

libor, ellen
és Hajas
tság Gall
lós, fiók
ok a leg-
r Domokos
os Gvülé-
harmadik
2 orakor
a Tony

NN
YESULET
JA
A

; alelnök:
r-ügykeze-
ime: Box
dhez min-
küldendő;
Tóth La-
Betegláto-
5 minden

ninden hó
détán
Red Cross

NN
YESULET
JA
VA.

minden hó
u. 2 órá
Cole St.
letben.
ndrás. De
Alelnök
137, Hol-
16 és jegyző
6. Holden,
lenőr Tar-
mvizsgálók:
Betty és
elegátusai:
Tóth Péter.

NN
YESULET
KJA
W. VA.

ber 9-én
szló; ügyke-
János, Box
V. Va.; akt-
lók a fiókok
égek látoga-
doskodik és
tőkat. Gyű-
hónap har-
s elután

AZ EGYEDULI MAGYAR BANYASZLAP AZ EGYESULT ALLAMOKBAN

THE ONLY HUNGARIAN MINERS' JOURNAL IN THE UNITED STATES

MAGYAR BANYÁSZLAP

Hungarian Miners' Journal

THE LEADING HUNGARIAN NEWSPAPER OF THE
COAL FIELDS ALL OVER THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL REACHES
THE HOMES OF ALL THE HUNGARIAN MINERS

VOLUME 45. ÉVFOLYAM.

DETROIT, MICHIGAN — HOLLYWOOD, CAL.

1958 OKTÓBER 23.

51

NUMBER 22.

A MAGYAR VÉRFÜRDŐRŐL

(F. Mark Davis verse a "Christianity Today" folyóiratban)

Testvéreink vére kiált az égbe
S a Kiliánnál elhullottak fölött
Zokogunk mint Rachel és mint ki présbe
Szorított áldozat s guzsba kötözött.

Tárgyalunk s itélünk! hangzik a láрма
A sarló s kalapács terrorja ellen
De hol van az, aki "Megállj"-t kiáltna
Az utált gyilkosok dühével szemben?

S még ők gunyolnak: "Majd elfelejtik ezt is!"
S ha szólás: "Segíts világ, mert ez lesz sorsod!"
Szódat csak a süket füleknek mondod.

"Hiába, késő . . ." s napirendre térnek . . .
De mondjátok: semmit sem jelent nektek,
Ha a szabadságért meghal egy nemzet?

Borshy Kerekes György (Testvériség)

OKTÓBER 23

Két éve immár, hogy szülőföldünk ifjusága szabadsághar-
cot kezdett a zsarnok uralom ellen, bámulatba ejtve a világot,
hogy volt bátorságuk szembeszállni Moszkva haderejével.

Két éve immár, megmutatták a világnak, hogy a zsarnoki
uralom nem kellett annak az ifjuságnak, melyet mindenáron
kommunistává akartak nevelni és fegyvert fogva le akarták
rázni a rabigát.

Moszkva urainak rá kellett döbenniük arra, hogy tankjaik
és haderejük sem rettenthette el a szabadság vágytól a magyar
népet.

Moszkva magyar cselédei legelőször tárták a magyar szabad-
ságharcot, az orosz fegyvereken ülve tarthatják bitang uralmu-
kat, még akasztathatnak, börtönöztethetnek — de nyugodtan
soha nem alhatnak. Mert a magyar népről már tudják, október
23 bezihonylhatta nekik, hogy a szabadság vágyt olthatatala-
nul el.

Október 23 a magyar nép új ünnepe, új március 15-je, amit
ma még csak a szabad országokban élők ünnepehetnek. De el-
jön, biztosan eljön majd az idő, amikor szülőföldünk népe is
megemlékezhethet arról, hogy 1956 október 23-ikán a magyar fiatal-
ság halálát megvető háterszággal fegyvert fogott elnyomói ellen.

Moszkva ügynökei hiába erőlködnek, hiába akasztatnak, a
magyar népet épen úgy nem tudják megtörni, abból a szabadság
utáni vágyat kiölni, mint nem sikerült ez 48 után a Habsburg
háznak.

És ahogy 1867-ben a Habsburg ház kénytelen volt egyez-
séget kötni a magyar nemzettel, épen úgy kénytelen lesz
Moszkva valamelyik cselédje békét kötni a magyar néppel, mert
tankokkal, fegyverekkel, tömeggyilkosságokkal lehet ideig-óráig
uralkodni, de nem lehet, hosszú ideig kormányozni.

És ahogy a negyvennyolcas szabadságharc leverésén kívül
és túl az Aradi Tizenhárom sorsa tartotta meg a magyar nem-
zetben az ellenállást, épen úgy Moszkva által elrendelt tömeg-
gyilkosságok hívják tetemre nap-nap után a véreskezű despotá-
kat, a magyar nép mai zsarnokait. Nagy Imrének, Maléter Pál-
nak és a többieknek a kivégzése nem a magyar népet félelmitli
meg, nem belőlük irtja ki a szabadságra törekvő szikráját, ha-
nem Moszkva és magyar cselédei félelmet mutatják.

S akik remegve tartják a hatalmat kezeikben, azoknak sor-
sát megpecsételi saját félelmük.

Igen, október a vérbe fojtott magyar reménységek hónapja,
de az októberet márciusok váltják fel, és minél több magyar
mártírt küldenek félelmükben Moszkva csatlósai halálba, annál
biztosabban elkövetkezik egy magyar március, mert a szabadság
rózsái mártír vérből fakadnak.

Magyar Amerika népe Október 23-ika ünneplésére heteken
át készült.

Emlékezni azokra, akik a szabadság megszerzéséért fegyvert
fogtak — és életüket áldozták érte.

Los Angeles magyarsága is ünnepre készült, a Kossuth szo-
bor előtt, hogy e világáros figyelmét felhívja a magyar ügyre.
Sajnos — éppen az ünnepre készülés napjaiban azonban —
más, nagyon szomorú ügy hívta fel Los Angeles figyelmét arra,
hogy volt 1956. október 23. volt magyar szabadságharc.

Fényképes cikkek jelentek meg az itteni lapokban — három
a szabadságharcos nevet bitoló jó madarról: Tóth Csabáról,
Kertész Ferencről és Sárosy Andrásról — akiket egy ruha üz-
letbe való betörés közben fogtak el a rendőrök. Kiderült, hogy
ez a három bitang alak hónapokon át rabolt, ékszerüzletet,
fényképezőgép üzletet, telefon fülkéket, lakásukban 30,000 dol-
lár értékű rablót holmit találtak — nagyuri életet akartak él-
ni, amilyenről ők otthon csak hallottak. 1958-as drága auto-
mobilt vásároltak részleffizetésre, havi 110 dolláros apartmen-
t béreltek, azt is hitelbe vásárolt butorral rendezték be.

Állítólag nagyon jó családból származó fiatal emberek, ott-
hagyott szülei és hozzátartozói bizannyal borzadva érte-
sülnek majd arról, hová züllesztette a nagyravagyás fiaikat.

A Los Angelesben élő szabadságharcos és más menekült
magyarok, akiknek a tulajnyomó többsége tisztességesen, szorgal-

A választásoktól csak napok
választanak el bennünket, itt
az ideje, hogy minden polgár
vessen számot magával.

Megjelent a politikai poron-
don mindenki, még az elnök is,
akinek pedig hagyományosan
nem illik bele avatkozni az
egyes államokban folyó politi-
kai küzdelembe, s amit — ha
egy-egy elnök mégis megtette
— a polgárok soha jó néven
nem vettek.

Négy héttel a választás előtt
nagy gyűlést hívtak össze a
Fehér Házba, ahol állítólag Ei-
senhower vezetése alatt meg-
szabták a republikánus kam-
pány hangját és programját.

S azzal hozták azt nyilvános-
ságra, hogy maga az elnök
szabta meg a programot.

Izsák sorsa, Ézsau keze és
Jákob hangja jut a gondolkodó
ember eszébe.

Mert a kéz, amely a progra-
mot és annak hangját leírta,
állítólag az Eisenhower keze
volt, de hangban az ország né-
pe Nixonra ismert, s értelmes
újságírók azonnal meg is je-
gyezték, hogy az elnöktől Nixon
a part vezetését formálisan is
átvette.

A program türelmetlen, uszító
hangja, annak felre vezető
tartalma pontosan azt a Nixon
állítja elének, aki hat éve Eisen-
hower kabátján az alelnöki
mértóságba becsuszott.

Azzal gyanúsítja a demokra-
ta pártot, hogy "szocializmust"
akarnak rákényszeríteni az or-
szágra, hogy a munkás szerve-
zetek kezére juttatják a hatal-
mat. S közben még ismét meg-
üti azt a becestlen hangot is,
amely eredményes volt a Mc-
Carthy korszakban, s amely
minden értelmes embert, aki
egy Chiang háboru ellen felszó-
lalt, kommunista-barátsággal
gyanusít.

Harminc esztendő és annál
idősebb polgárok emlékeznek
jól, hogy milyen volt az a "szoc-
cializmus", amitől Eisenhower,
Nixon, a nagytőke és a republi-
kánus párt olyan nagyon félt
az országot.

A demokrata kormányzás ad-
ta a nemzetnek a Social Secu-
rity törvényeket, az aggkori
nyugdíjat és a munkátlansági
biztosítást, amely pár hónapja
a katasztrófától mentette meg
az országot és az éhezéstől a la-
kosság millióit. És az ellen a

törvény ellen a republikánus
párt késhegyig menő harcot
folytatott, s a nagytőke milli-
ókat költött, hogy a javaslatot el-
tudja gáncsolni.

A demokrata kormányzás
hozta be a bankbetétek biztosí-
tását, s ma a szegény embernek
nem kell remegni, hogy meg-
takarított dollárjaira a bankok
ajtait bezárják.

A demokrata kormányzás
tiltotta meg, hogy a nemzet
kincseit elrabolja a nagytőke, s
nem a demokraták, hanem Ei-
senhower juttatta például a
nemzet olaját és vízi erejének
nyári részét a Wall Street ke-
zébe.

Ha ez az a "szocializmus",
amivel fenyegetődznek, akkor
vissza felé sül el a puskájuk,
mert ugy a Social Security tör-
vényeket, mint a bankbetétek
biztosítását a polgárság áldás-
nak tekinti.

Ahelyett, hogy a saját szo-
mori emlékü hat éves ural-
mukról beszéljenek, ahelyett,
hogy arról számolnának be,
hogy miért ér külpolitika terén
folytonos és lealázó vereség ben-
nünket, hogy miért csökken a
dollár értéke, és miért drágul
az élelem, mikor bele fulladunk
a nagy termésbe, Bodoné mód-
jára másról beszélnek.

Szalmából egy mumust csin-
álnak, és azt püfölik, hogy a
nemzet szerencsétlenségéről el-
tereljük a figyelmet. Hogy elfe-
lejtjük, miszerint a "nagy had-
vezér" kormányzása alatt má-
sodik hatalom lett belőlünk,
hogy a republikánus "prosperi-
tás" az emberek millióit lökte
ki a munkából.

Walter Reuther, a United Auto
Workers Union elnökeből orszá-
gos mumust csinálnak, és azzal
fenyegetnek bennünket,
hogy Reuther fogja magához
ragadni a hatalmat, mert ő az
ura a demokraták pártjának.

S ezen a szemtelen butasá-
gon nyargalva arról beszélnek,
hogy mi lenne belőlünk, ha
Isten ments, a munkás szerve-
zetek megerősödne, s nem a
munkásság husz százaléka,
hanem általában minden mun-
kás be lenne szervezve, ahogy
az meg van minden civilizált
európai országban. S mert nem
tudják a congresszus demokra-
ta pártját kritizálni, amely lo-
jálisan co-operált a republiká-
nus elnökkel, a falra festett ár-

nyékot kritizálják, támadják,
azt az árnyékot, amelyből soha
nem lesz valóság.

Hamis programjuk vádasko-
dó, gyanúsító hangja a Nixon
hangja, annak a Nixonnak, a
hangja, akinek hat éve sikerült
egy néhány nagyon értékes, na-
gyon derék törvényhozót lefe-
jezni, mert a McCarthy éra
gyalázatos korszakában az
alaptalan gyanúsítás politikai
halált jelentett. Szerencsétlen-
ség a számukra, hogy ma nem
lehet a demokrata párttal kap-
csolatban deep-freezerekről be-
szélni, nehogy a szavazóknak
eszükbé jussanak a szálloda
számák és a vicuma kabátok,
de ezen kívül felhasználják a
sörös hordók minden demagóg
eszközét, nehogy hat éves ural-
muk szomorú eredményeit le-
gyenek kénytelenek magyaráz-
ni és tárgyalni.

Olyan silány, olyan üres,
olyan aljasul alacsony az állí-
tás az elnök által megütött
hang, hogy az egyenes sértés a
nemzet számára, mert lebecsüli
a polgárság értelmiségét, s a zo-
kat üres fejű, gondolkozáss nél-
küli babóknak tekinti.

Nem vagyunk szerelmesek az
elnökbé, nem titkoljuk, ahogy
a nemzet legnagyobb része nem
titkolja, hogy benne mind-
annyian családunk, de ez eset-
ben kénytelenek vagyunk a vé-
delmére sietni.

Nem akarjuk, nem tudjuk
elhinni, hogy ezt a silány pro-
gramot és ezt a fűlért, gyanus,
s nagyrészt hamis és hazug
hangot ő üttötte volna meg,
vagy az ő akaratára üttették
meg, s a kampányban való
egész tevékenységében csak
Ézsau kezét látjuk, amely mö-
gött a nemzet a Nixon hangjá-
ra kénytelen hallgatni.

Nem hisszük, hogy ha Sher-
man Adams még ott ülhetne
mellette, rábírhatták volna,
hogy EHHEZ a módszerhez a
névét oda adja; s ugy látszik a
volt elnökhelyettes nélkül Ei-
senhower sokkal erősebben
megtépezott tekintéllyel fog a
történelembe vonulni, mintha
a hotelszámlákkal és vicuma
kabátokkal lefizetett helyettese
meg két évig ott maradhatott
volna mellette.

Sherman Adams védelme
alatt Eisenhower valószínűleg
nem is adta volna át pártjának
névleges és kötelező vezetését
Nixonnak.

ÉZSAU KEZE?

Jó helyzetben van a puhaszén bányászok Jóléti Alapja

A United Mine Workers of
America puhaszén bányászok
Jóléti Alapja — melynek veze-
tői mint e lap olvasói tudják
John L. Lewis a union elnöke,
Henry G. Schmidt, a bányatár-
saságok képviselője és Miss Jo-
sephine Roche igazgató —
most tette közzé az 1957 junius
30-tól 1958. junius 30-ig terje-
dő időre szóló kimutatását —
melyből megtudhatjuk, hogy
bár a Jóléti Alap mult évi be-
vétele 11%-al kevesebb volt a
szénipar betegsége következté-
ben mint az előző évben a tar-
talék mégis félmillióval emelke-
dett.

1958 junius 30-ikán a Jóléti
Alap tartaléka \$145,832,703.85
volt az 1957 junius 30-iki \$145,
321,221.85-al szemben.

Az egy év alatt a Jóléti Alap
pénztárába a bányatársaságok
a tonnánként 40 centes ro-
jaltból \$138,297,694.21-et fi-
yaltból \$138,297,694.21-et fi-
zettek be, ezzel szemben a Jóléti
Alap 209,818 személynek — bá-
nyászoknak, özvegyeiknek és
árvaiknak — nyugdíj, kórházi
és orvosi segítségben — össze-
sen \$138,501,681.61 adott ki.

Az Alap teljes ügykezelése a
bevételeknek csakis 2.8%-ába ke-
rült, ami példátlan hasonló ala-
poknál és a United Mine Work-
ers of America Jóléti Alapja
példás ügykezelését állítja eb-

ben az országban mintaképül
más testületek elé.

Az alap 1958 junius 30-ikán
64,367 öreg bányásznak adott
nyugdíjat. A mult év folyamán
nyugdíjban \$76,657,464.81-et fi-
zetett ki, kórházra, orvosi se-
gítségre pedig \$58,135, 684.16-
ot, temetési segítségre özve-
gyeknek és árvaiknak \$3,708,-
532.64-et.

1957 junius 30 és 1958 junius
30 között 4,539 bányász ment
nyugdíjba, akik egyenként havi
100 dollár nyugdíjat élveznek.

Az Alap által létesített kór-
házak nyomán a kórházi költ-
ségek jelentősen csökkentek,
ami igazolta John L. Lewisnak
azt az elgondolását, hogy ahol
annak szüksége mutatkozik az
Alapnak kell a bányászok szá-
mára kórházakat létesíteni.

Az Alap Morehead State Col-
lege, Morehead, Ky.-ban ápoló-
noi tanfolyamot létesített, ahol
az elméletet tanulják, Harlan,
Ky.-ban a union kórházban a
gyakorlati részt.

A union nyug-
díját élvező olvasóink nyugod-
tak lehetnek, a csökkenő szén-
termelés ellenére is jó helyzet-
ben van a Jóléti Alap.

Virginiában a Clinchfield szénmezőn jól megy a munka

Az Appalachian Power Co.
villanyfejlesztő vállalat a mult
héten hivatalos jelentést adott
ki arról, hogy Carbo, Va.-ban a
Clinch River mentén a 225,000
kilowattos villanyfejlesztőjüket
üzembe helyezték és reményük
van arra, hogy november hó-
napban a második ugyancsak
225,000 kilowattos villanyfej-
lesztőt is üzembe helyezhetik.

Az Appalachian Power Co.-
nak szerződése van a hatalmas
Clinchfield Coal Corporation-
nal, hogy az új Moss No. 3 bá-
nyájukból évente 1,300,000 ton-
na szénét szállítsanak e villany-
fejlesztő telepeknél.

A Clinchfield Coal Corpora-
tion közel 50,000,000 dollárt
fektetett az új bányába, an-

nak felszerelésére és széntiszi-
tő telepére és tárházába.

A Clinchfield Coal Corpora-
tion Dante, Va. bányája külö-
nösen ismeretes lapunk olvasói
előtt, hiszen egykor Dante bá-
nyájában nagyon sok magyar
bányász dolgozott. Tompa Já-
nos testvér ott él ma is, azt ír-
ja, éjjel-nappal, három shiftre
megy ott most a munka, de en-
nek ellenére még mindig van-
nak ott is munkátlanak.

Id. Papp Lajos testvér, aki
szintén a Clinchfield szénme-
zőn élte amerikai életének leg-
nagyobb részét, most Castle-
wood, Va.-ban él fiánál, szintén
azt írja, hogy a Clinchfield
szénmező minden bányájában
nagyon jól megy a munka.

West Virginiában emelni kell a munkátlansági segély alapra a befizetést

West Virginia állam törvénye
szerint ha az állam munkát-
lansági segély alapja negyven-
ötmillió dolláron alulra csök-
ken, akkor — emelni kell a
munka a d o befizetéseit az
alapra.

A kiadott jelentés szerint
szeptember végére az alap
\$44,932,065 dollárra esett és
így ha a munkátlankok száma
hirtelen nem csökken, West
Virginia munkaadóinak többet
kell majd alkalmazottaik után
befizetniük a munkátlansági
segély alapra, mint eddig.

A bányai par vezet az állam-
ban a munkátlankok számával,
annak ellenére, hogy sokan,
akik elvesztették munkájukat a

bányákban, eltávoztak az ál-
lamból és más iparokban pró-
bálkoztak elhelyezkedést ta-
lálni.

Az új gépek nagyon sok bá-
nyászt feleslegessé tettek itt is
és még ha lendül is az ipar,
nem kell többé annyi bányász,
mint csak pár év előtt is.

A MAGYAR BANYÁSZLAP

legközelebbi száma

november 6-án
jelenik meg

(Folytatása a 2. oldalon.)

ELMEGYÜNK...

(HM) Október elején Californiában kilencvenöt fokos meleg, tikkasztó nyár van... Az emberek ha találkoznak, valamennyien panaszkodnak a melegtől...

De... október van...

A jákról hullanak a levelek, s haragos zöld színt öltönek azokon a fákon, amelyek örökké zöldek maradnak.

A parkokban ingre vetkőzve játszanak a gyermekek, és felmeztelenül fekszenek azok a felnőttek, akik szeretik magukat a nappal süttetni.

D ugyanabban a McArthur parkban (amely lakásom mellett van) megjelentek a sirályok, amelyek őszi időre behúzódnak a Csendes Óceán viharjai elől a tavakra.

És bár nyár van, és bár hőség van, elindultak a fecskék a Capistrano Missiótól, ahová minden tavasszal megérnek. (Az ember nem érti, hogy miért mennek el, hiszen Californiában télen is meleg van. De elmennek...)

Sem a meleg, sem a kertekben viruló rózsák nem tudják a természetet megcsalni. A sirályok a fecskék, a falevelek és a rózsák egyformán érzik, hogy ősz van, hogy az élet egyik ciklusa elmúlt felettünk.

Öreg nők és férfiak táncolnak, mulatnak, el akarják magukkal hitetni, hogy fiatalok maradtak.

Arról beszélnek egymás közt, hogy az orvosi tudomány az életet meghosszabbította, s talán "deep down", titokban még évtizedeket remélnek, mikor csak éveik, vagy hónapjaik maradtak.

A falevelek, a virágok mind tudják, hogy mikor a hivatásukat betöltöttük, el kell távoznunk, és akármilyen meleg nyár van, szépen, békésen, elmennek.

Csak az emberek nem akarnak belenyugodni, hogy távoznunk kell, s nem akarják elhinni, hogy... jó távozni.

Mikor az élet össze megérinti őket, orvosokhoz, kórházakba szaladnak, hogy még egy kis, még egy parányi halasztást kérjenek maguknak. Ha beteg, ha fájdalommal, de élni kívánnak, akkor is, ha hisznek a túlvilági életben, akkor is, ha az örök elavulástól rettegnek.

A legtöbben nem értik meg, nem akarják megérteni, hogy mikor itt az idő, távoznunk kell, és hogy nem nehéz távozni...

Az ambíciók lassan kihálnak, a reménysekkel lassan elmulnak, de a családások velünk maradnak, s azokról jó emlékekülnek.

Ha van egy másik világ, s arról ki-ki megalkotja magának a saját fogalmát, újra érdekes lesz a ránk váró élet, ha nincs, akkor jó lesz nyugodni.

Milyen jó, milyen megnyugtató fárasztó nap után elaludni, mert álmainkban nem törődünk a saját bajainkkal és nem törődünk a világ sorával.

Mikor véglegesen elalszunk, minden bajunk, fájdalomunk, csalódásunk megszűnik, mint amikor hosszas hánykolódás után éjjelenként elalszunk.

Okos emberek szépen, megnyugodva néznek a távozás elé, anélkül, hogy a távozásról gondolkodjanak, a rózsabokor a virágját, mikor az ősz azt mondja nekik, hogy menniük kell.

Menniük kell, akár kilencvenöt fokos nyár van, akár nincs, mert előttük az ősz, s az ősz az élet egyik ciklusának a végét jelenti.

S akik sajnálják, hogy a tavaszok ezentúl is, az évek végleténjéig megjönnek, azok keressenek és találjanak abban örömet, hogy az utánuk következő sok-sok tavaszt is emberek fogják élvezni.

S ha ezt megérzik és megértik, akkor rájönnek, hogy az élet felbőlcössége abban rejlik, ha a mások, az embertársaink örömeinek is tudunk örülni.

S akkor nem sajnáljuk, hogy mikor itt az ideje, el fogunk, mert el kell távoznunk...

Franklin Benjámín: feltaláló és államférfi

"Találmányaim hasznát sohasem fordítottam a saját céljaimra; elvem az, hogy miután mások találmányából mindenki hasznát húz, a saját leleményességét és ötletét mindenki a nemzet javára ajánlja fel."

Franklin Benjámín szavaival ezek, aki először bizonyította be, hogy a világosszínű anyagok visszaverik, a sötétszínűek magukbaszívják a nap melegt.

Ez a rendkívüli férfi egyesítette magában a tudásvágy, kényesség, kitarás, szorgalom, takarékoság és nagylelkűség kiváló erényeit. Ezért van az, hogy a tudomány vívmányait a társadalom javára kívánta fordítani.

Huszonhét éves korában nyomdávalatba kezdett, amellyel nagy vagyont szerzett. Negyvenkét éves korában már visszavonult a magánvállalkozástól, hogy attól kezdve csak a közérdekét szolgálja. Ez az idő összesen nemzetünk születésének korszakával.

Tudományos megállapításai és felfedezései megkönnyítették és gazdagították minden későbbi generáció életét. A vilámlámpát is ő találta fel úgy, hogy bebizonyította a selymes anyagok összedörzsöléséből keletkező energia és az éghető anyagok által kiváltott villamos áram közötti összefüggést. Vihar idején felengedte játéksarkányát a levegőbe és onnan a villamosságot a földbe vezetve, megindította a villamos energiának az emberiség javára való kihasználását. Ő jött arra a gondolatra, hogy épületeket

megővön a villamoscsapás veszedelmétől. Kidolgozta az elszigetelt és a földbevezetett fémcsalagból álló készüléket, amelyet magasabb házakra szerelt fel.

1752-ben történt ez és rövid idő alatt az egész világon elterjedt a villámlámpa alkalmazása, anélkül, hogy Franklin ezért ellenértéket kért volna.

1776-ban, amikor az Amerikai Egyesült Államok kivívta a függetlenséget, őt küldték ki nagykövetnek Franciaországba, ahol európai tudós társaságokkal közvetlenül lépett érintkezésbe. Az első hidrogén-kérgomb felbocsátásánál is közreműködött, amikor is naplójába a következő emlékeztetés szavakat iktatta be:

"A légi járművek általános használata meg fogja győzni a legmakacsabb diktátort is a háború hiábavalóságáról, mert erőszakosan szerzett birtokait megvédeni képtelen lesz."

UJ ELNÖK A 19-İK KERÜLETBEN

A United Mine Workers of America 19-ik kerülete (Nyugat Kentucky) élére John, L. Lewis, James W. Ridingset nevezte ki. A union elnöke még mindig nem tartja a 19-ik kerület bányászait elég éretteknek arra, hogy saját maguk válasszák elnöküket — a union demokrácia nem kell még mindig John L. Lewisnek.

Erzsébet magyar királyné

REGÉNY

Irt: ZSIGRAY JULIANNA

(Folytatás.)

Erzsébet rémülten mozdult meg.

— Sokáig tartott. Tanultam valamit rajzolni, de nem tudok jól. Azután nem is látam önt, amint rajzoltam, a képzeletem után mentem. Ez rendben is volt, a képzeletem mindig önt mutatja. Ne nevéssen ki. Elküldtem a rajzot édesanyámnak, de arra kértem, ne mutassa senkinek és ha megnézte, a válasszal juttassa vissza. Nem tudom, hogy ön mit felel nekem és számíthatom, hogy talán nem is akarja, hogy a birtokomban legyen az arcképe.

Erzsébet felsóhajtott.

Hat éve élt az udvarban. Hat éve figyelmeztették, majd mindennap a dinasztia évszázados udvariassági formáira, a habsburgi modor köbe vésett törvényeire. Büszkéek voltak az etikettjükre és mégis naponta megalázták a tapintatlanságukkal, a közömbösségükkel és a kiváncsiságukkal.

Most, előtűtött a szemét a könnyek. Az idegen férfi gyöngéd lovagiasága úgy simogatta, mint a déli nap. Remegő ujjakkal fogta meg a finom, velin papírlapot. Eszményien szép, a festőakadémiák stílusában megálmódott szépségideál nézett rá a papírlapról. Az arca keskeny volt, a homloka magas, de az orra kisebb, mint az övé, a szája is cakosabb, édesebb. Csak a frizura egyezett meg pontosan az övével és a nyak köré csavart csipkekendő.

Valami megkoppant a papíron. Két könnyesepp esett rá. Erzsébet az arca elé emelte a legyezőjét és sokáig hallgatott. Az angol sem szólt. Az arcáról eltűnt a mosoly.

— Adja nekem ezt a rajzot — kérte Erzsébet — elteszem emlékébe.

— Ha láthatom, sokkal jobb rajzot készítek önörl. Adja vissza ezt, félek, kinevet.

— Nem, nem, én ehhez ragaszkodom — suttogta Erzsébet és felállt.

— Csak nem akar már elmenni? — kiáltott fel a férfi. — Ne hagyjon itt válasz nélkül.

— El kell mennem. Gondolkoznom kell.

A férfi egy mozdulatot tett, mintha elébe akarna állni, mintha vissza akarná tartani. De azután hátralepett. Erzsébet nem nézett rá, még mindig az arca elé tartotta legyezőjét. Gyors léptekkel indult neki a partnak.

— Elkísérhetem? — kérdezte a férfi. Most először akart vele menni. Erzsébet nemet intett.

— Holnap itt várom!

Nem válaszolt. A férfi halk és forró hangja a levegőben maradt.

Erzsébet évekkel később még hallotta a hangját. Hideg, sötét órákban megcsendült a tavóli férfi hang frissen, forrón a déli nap varázslatát idézve, a kaméllákat, az aranyzöld tenger remegő páráit és a pirosvitorlás barkák.

... Holnap itt várom...

Otthon leült és a barátságos széles asztallapra rátette a rajzot.

A fejét két tenyerébe hajtotta és nézte a ceruza vékony vonásait, amelyek gyöngéd, remegő szerelemmel próbálták életre kelteni az ő arcát.

Mennyi játék és mosoly volt a fűrtök csigavonalában és mennyi mélységes szeretet a csipkekendő virágainak hajszálfinom rajzában.

Hogyan emlékezett ez a férfi férfiemi-lekezett arra, hogy a kis csipkekendőjébe szegőket szőttek?

Hogyan emlékezett arra, hogy a ruhája felső gombjába egy scarabeust vésték?

Ahogy sokáig nézte a rajzot, az arc ismerős lett, mintha a tükörbe nézett volna. A gyenge kísérlet már hasonlított a modellre. A szája cakkosabb és teltebb, de miért ilyen? Mert a szomorúság nem görbiti lefelé a szája szögletét. A szeme is derűs, mosoly bujkál benne és a homlokán nincs árnyék. Az arca kerekesebb, mint a valóságban. Az angol Erzsébetet rajzolta le, az ő külön rugóságot, aki már nincs egyedül, akiről sugárzik a béke. Nem idegesen nevet, nem gunyosan mosolyog, hanem a lélek nyugodt derűjét tükrözi vissza öntudatlanul az arca.

A másik Erzsébet itt volt előtte és itt volt vele most a férfi is, aki hetekig vitte a lelkében a képét és aki hozzá kapcsolódott a szerelmével és a jövőjével. Mellé állt ismeretlenül, vállálva egy titokzatos élet terhet, a szenvedély bátorságával.

Huszonhárom éves!

Most még mindent meg lehetne változtatni, csak le kellene menni a partra, holnap délelőtt és oda kellene nyújtania a kezét.

Ki kellene mennie ebből a villából és ezzel együtt több otthonának rabságából.

Sok hajó indul el innen, az egyikre fel kellene szállni, átvándorolni a hullámok hegyein és völgyein és megérkezni a repkénnyel borított pirostégás házba, egy másik életbe.

Még csak huszonhárom éves!

Már tudja mi a szerelem, tudja, mit jelent asszonynak lenni. Most már öntudatosan ítelhet a sorsa fölött és választhatja meg életének társát. Oda érkezne meg, ahonnan hat évvel ezelőtt elindult, a békés vidéki derűbe, otthonba, egyszerű emberek, kedves állatok, természetes fák és virágok közé. Verseket olvashatna és nem nevetné ki, hogy verseket olvas, játszhatna kutyákkal, lovagolhatna annyit, amennyit akar és beláthatná a legkisebb részleteig is azoknak az embereknek az életét, akiknek a boldogsága hozzá fűződik. Az angol főúr birtoka kisebb, mint a császár birodalma. Ebben a parányi angol birodalomban megelégedett és vidámmá tehetne minden alattvalót.

Csak le kellene menni a partra.

De nem lehet lemenni. Hat évvel ezelőtt az Augustinusok templomában megesküdt haláláig szóló esküvel. Az ura várja őt és várják a gyerekei is, akik lehet, megint elfelejtették őt, de mégis homályosan él bennük egy szép néni simogató, ibolyaillatu érintése. Vissza kell mennie, hogy a gyerekei egyszer mégis az övé lehessenek. Vissza kell menni az urához, aki bár nem tudja kimondani, forrón szereti őt. Az ember nem dobhatja el magától az érzések ajándékait, bármilyen súlyos és végetes ajándékok is.

De azt eldobjatja, amit az a másik kínál? A boldogságot és szabadságot?

Boldogság... Szabadság?

Talán ezek is csak olyan tarka, gyermekesen édes képek. Mint a távolságnak, az elérhetetlenségnek örökös képei.

Huszonhárom éves... Még élhet husz évig, élhet harminc évig és az a husz év és ez a harminc év éppen olyan lesz, mint az elmúlt hat esztendő.

Ha lemenne a partra, elfelejthetné a hat évet, eldobhatná a legmélyebb tengerbe az emlékeket. Az élete folytatódna ott, ahol ezernyolcszázötvennégy áprilisában megszakadt. A legyezőjét, vagy a kis csipkekendőjét otthagyná a parton. Itt nagyon mély a tenger. Azt megtalálnák... De őt nem. Ő megérkezne Angliába idegen névvel.

A nyitott ajtóban megcsendültek a gyöngyfűgöngy rojtjai. A dagállyal érkező szél muzsikált a rojtokon.

Örülség... hogyan rohan vele a képzelet.

Hivatta az udvarmestert. Amilyen gyorsan csak lehet, utazni kell!

A készülődés pár napig tartott. Erzsébet nem ment ki többet a tengerpartra. Nem nyitotta fel a sziklába vágott kis vasajtót. Bár voltak pillanatok, amikor túlvilági erővel ébresztette fel a menekülés vágya.

Éjszaka felriadt az ágyából, mintha halálszedelem zuhant volna rá, az ablakhoz futott, hogy megmentsen magát. De a ház nyugodt volt és csendes. Kint a sötétek tengeren halászbárkák lámpái. A halak esztelen vággyal követték az éjszakába futó fényt.

Meg kell menteni önmagát! Ki kell futni a házból, le a tengerpartra, megkeresni az idegen férfit, hogy azonnal... most... rögtön vigye magával.

De a hálószoza ajtajáig sem jutott el.

Olvadtt déli napfényben indultak vissza, Ausztriába. A jacht a mólón horgonyzott. Az emberek körülállták a hajót, a korzótul csinnadrattázott a katonazenekar. Diplomata virágcsokrokat nyújtottak át és a helybeli előkelő hölgyek mélyten meghajoltak, hogy megmutassák, ők is tudják, mi az udvari illem.

Báronyszönyöget terítettek a mólóra a hajóhídig. Erzsébet lehajtott fővel ment végig a báronyszönyögen, nem nézett sem jobbra, sem balra.

De a hajóhídnál egy pillanatra meg kellett állnia. Mintha tükörrel a szemébe vetített volna a napfényt. Egy tekintet ütötte meg.

(Folytatjuk.)

ALKALOM LESŐK

Azok, akik vissza mennek, Ismerik a hon becsét, De szemükön kivöröslik Az áruló kém-pecsét.

Azok, akik itt maradnak, Találnak jót egelet, De csakhamar elhalványul Bennük a honszeretet.

Amazoknak minden hasznos, Aminek színe vörös, Emezeknek a háromszínt Szívbe szőni már fűös.

Amazok úgy szétszóródnak És kábítanak, mint a mák, Emezek mint a fagyöngyök, Elszívják a magyar fát.

Jobb lenne, ha maradnának Itt a hurkon amazok, Mennének vissza emezek, Hadd tanítsák meg gazok.

Akkor tisztább úton járna Becsület és haladás, Nem rakná ki tövissekkel Képmutatás és család.

Aratáskor ha levágná Mind a kettőt a kasza, Megláthatnák, ki a konkoly, Búzáföldnek gíz-gaza.

Hű aratók dallal vinnék Gazdához a koszorút, Homlokukról elűznének Aggodalmat és borút.

És az alkalom lesőket

Hadd sodorná el a szél,

Mint a polyéd, kikről többé

A kősa hír se beszél.

Hawaii.

SZABÓ LASZLÓ.

FÉRJES ASSZONYOK MUNKÁBAN

A második világháború idején, mikor a férfiak a házat szolgálták, életüket vették vásárra az elhagyott munkahelyeiket — mint tudjuk — nőkkel töltötték be ipartelepeken, éppen úgy, mint más helyeken is.

Nemcsak egyedül álló nők álltak akkor munkába, de férjes asszonyok, családanyák is. Kapkodtak a munkaerő után mindenütt, soha nem volt abban az időben abból elég.

Az amerikai nők a munka frontján segítették harcolni a férfiakat.

A háború befejeztével a legtöbb asszony persze abbahagyta a munkát, visszatértek otthonaikba háztartásukat vezetni, gyermekeiket nevelni. Egyrészt azonban ott maradt a munkahelyén — nem akartak lemondani a keresetről, ami némi önállóságot is biztosított számukra.

Akik azt hitték, hogy az évek multával lassan megszűnik az, hogy férjes asszonyok, sőt családanyák is otthagyják otthonaikat és munkát vállaltak, azok csalódtak. Ma is nagyon sok férjes asszony és családanya dolgozik ipartelepeken, irodákban, autóbuszokon, — hogy segítsenek férjeiknek.

A Ford Alapítvány vizsgálót vezetett, tudósokat állított munkába, hogy állapítsák meg: mi az ma, ami sok asszonyt arra visz, hogy munkába álljanak, bár férjeik keresnek annyit, amiből a család megél.

80 személy végezte ország-szerzte a vizsgálatot és arról most 220 oldalas könyvet adtak ki.

Azt állítják, hogy az asszonyok legnagyobb részét, akiket nem a kényszer visz ki otthon-

naikból, azért mennek munkába, hogy otthonaikat kényelmesebbé, szebbé tegyék, megvegyék azt a televízió készüléket, amit valahol kineztek, megvehesse férjük azt az autóbilit, amire vágyik.

A kutatást végzők szerint az asszonyok keresete ma nagyon sok családnál jelenti a magasabb életszínvonalat, — amit elérték és amitől meg kellene válniuk, ha nem dolgoznának.

A jelentés szerint nem áll az a hit, hogy a dolgozó asszonyok gyermekei színylenek meg azt, hogy anyjuk naponta 8 órát távol van az otthonától, mert azok mindig gondoskodnak arról, hogy a gyermekeik távollétkükben is megfelelő felügyelet alatt legyenek.

5-10 év múlva...

(Folytatás az első oldalról.)

gyártást. A Peabody Coal Company próbálják ki a tökéletesebbé tett gépeket is és azt hiszik, kb. 18 hónapon belül annyi gép lesz készen, hogy a Joy Manufacturing Co. elkezdheti a szállítást az eddig feladott rendelésekre.

A széniparban tudtak a géppel való kísérletezésről és örülnek, hogy az most már megkezdheti a nagyban gyártást.

JÓ SZENMEZŐT TALALTAK ALASZKÁBAN

A Magyar Bányászlap megírta, hogy a Jewell Ridge Coal Co. és a Fuji Iron & Steel Co. Japán szerződést kötöttek arra, hogy Alaszkaiban közös tőkével bányát nyitnak. Dr. Huston St. Clair a Jewell Ridge Coal Co. elnöke és a japán acélgár küldöttéi megfelelő szakértőket Alaszka déli részének közepén a Bering River körül megtekintették a szénben gazdag vidéket. L. F. Ivanhoe geológus szemmintákat hozott onnan magával, amiket Bakersfield, Cal. intézetben vizsgálat alá vett, a szén összetételét elemezte és jelentése szerint a szén megfelel az acélgártási célokra. Így valószínűleg megalakul majd a közös amerikai-japán szénvállalat és megkezdik majd a bánya nyitására az előmunkálatait.

SOK A TARTALÉK SZÉN

A Szövetségi Bányügyi hivatal jelentése szerint 1958 augusztus végén körülbelül 17%-al több szén volt különböző ipartelepeken felhalmozva, mint 1957 év augusztus végén. Különösen az acéliparban beállott lanyhulás okozta a széntartalék nagybővödését. Remélmi lehet azonban, hogy az acélipar új lendülete majd apasztja a széntartalékokat és nagyobb rendeléseket kapnak az ipartól a bányák.

Ezekben hamincót Verhovay a konvenciólyen a dele tározás u hogy egy tudomán tagdíj fiz

Erről godtan mo korszakot kezdett me gyar egyet

Addig

sok-sok jó

záértessel v

1000 dollár

igérték ané

biztosítás d

ták volna

soha nem

jaiknak be

zetéseik n

azzal, amit

köseiknek

1923-ban

tási hatós

léptek fel

Egylettel e

ték, hogy t

tási tudom

lapított d

vegy beszü

Pittsbur

ban volt a

tó konvenc

ón indulta

egyleti éle

konvenció,

Zöld volta

voltam az

ban, új vol

Akkor mé

bizonyos

delegátust

vencióra

időben a V

let 22,000 t

delkezett

a delegátu

Az uszág

tünk vagy

ben. Isteni

akkor az a

tót képvise

mán, Him

gyunk élet

A konve

Páit válas

elnöklül, a

Most harmincöt éve...

Ezekben a napokban volt harmincöt éve annak, hogy a Verhovay Segély Egyletnek azt a konvencióját befejezték, amelyen a delegátusok két heti csatározás után megszavazták, hogy egyetünkben a biztosítási tudomány számításai szerinti tagdíj fizetést megkezdik.

Erről a konvencióról nyugodtan mondhatjuk, hogy egy korszakot lezár, és egy újat kezdett meg az amerikai magyar egyleti életben.

Addig egyleteinket inkább sok-sok jóakarattal, mint hozzáértéssel vezették. A tagoknak 1000 dolláros haláleseti segélyt ígérték anélkül, hogy az ilyen biztosítás díját ésszerűen szabták volna meg. A tisztviselői soha nem merték addig a tagjaiknak bevallani, hogy a befizetések nincsenek arányban azzal, amit haláluk esetén örököseiknek ígérték kifizetni.

1923-ban az államok biztosítási hatóságai már erőiesen léptek fel a Verhovay Segély Egylettel szemben és követelték, hogy térjenek át a biztosítási tudomány szerinti megállapított díjak bevezetésére — vagy beszüntetik működésüket.

Pittsburghban, a Moose Hallban volt a korszak záró és indító konvenció. Ezen a konvencióon indultam el én a magyar egyleti életbe, ez volt az első konvenció, amin résztvettem. Zöld voltam, mindössze két éve voltam az Egyesült Államokban, új volt nekem az esemény.

Akkor még minden fiók, amely bizonyos taglétszámmal bírt delegátust küldhetett a konvencióra és mert abban az időben a Verhovay Segély Egylet 22,000 tagja 340 fiókkal rendelkezett — kétszázon felül volt a delegátusok száma.

Az újságíró asztalnál is ülünk vagy huszan, ha nem többen. Istennem, azok közül, akik akkor az amerikai magyar sajtót képviselték: Káldor Kálmán, Himler Márton és én vagyunk életben.

A konvenció elején Slakker Pált választották gyűlésvezető elnökül, akiről azonban már a második napon kiderült, hogy képtelen a gyűlésvezetésre és helyét Kolozsváry Kálmán vette át és vezette nagy tapintattal, hozzáértéssel két héten keresztül a fontos gyűlést — és a Konvenció végén főelnökül is választották.

Lelkiszeremmel látom most is néhány jó Gábor Istvánt, amint magyarázta a delegátusoknak, hogy a régi alapon képtelenség tovább vezetni a egyletet, nem engedik a biztosítási hatóságok. Az egylet 22,000 főnyi tagságának biztosításaira a vagyon mindössze körülbelül 600,000 dollár vagyon volt. Ma, amikor már az öreg amerikai magyarok sokkal jártasabbak a biztosítások terén, mint 35 évvel ezelőtt voltak, láthatják, mennyire inkább jóakarattal, mint hozzáértéssel vezették addig az amerikai magyar egyleteket.

A biztosítási tudomány szerint kidolgozott terveknek Neményi Ernő Miklós youngstowni szerkesztő volt az előadója. Mennyit kellett akkor ennek az embernek viaskodni a delegátusokkal, hogy megértse — nem lehet aludni a biztosítási díjknál, nem a konvenció szabja meg többé, hanem az államok biztosítási hatóságai írják elő, mennyit kell egy egy biztosításra befizetni.

Mi, az újságíró asztalnál szórakoztunk a konvenció alatt, szegény Neményi Ernő Miklós meg a delegátusokkal viaskodott, — akiknek egyrésze semmiképpen sem akarta belátni, hogy az addigi egyleti rendszernek vége van, ezentul csak úgy maradhatnak meg a magyar

egyletek, ha befizetéseiket megfelelően rendezik.

Voltak persze delegátusok, akik az ellenzékiességgel fel akarták magukat építeni, akiknek céljaik voltak. Akik lázították a tagokat a tervezet elfogadása ellen és akik később jégre is vittek jó néhány ezer tagtársukat, kiszakították őket a Verhovay Segély Egyletből — új egyletet alapítottak velük, amelyről később kiderült, hogy beteg, a tagoknak be kellett menekülnie más egyletekbe, hogy biztosítatlanul ne maradjanak.

Két heti csatározás után — megszavazták az új tervezetet, a biztosítási tudomány szerinti befizetéseket — és ezzel elindították a Verhovay Segély Egyletét arra az utra, ahol ma a Rákóczi Segély Egyesülettel egyesülve William Penn Fra-

ternális Egyesület néven jár — és ma minden biztosított nyugodt lehet, hogy befizetéseit nyomán biztosan megkapja ő vagy örökösei, amit a kötvényben ígérnek.

A Verhovay Segély Egyletet aztán követni kellett a többi magyar nagy egyleteinknek is: a Bridgeporti Szövetségnek, a Rákóczi Segélyező Egyesületnek, Amerikai Magyar Református Egyesületnek, Munkás Betegsegélyző Szövetségnek is — be kellett vezetni a biztosítási tudomány szerint megállapított tagdíjakat — és így fejlődtek aztán a magyar egyleteink oda, hogy biztonság tekintetében semmivel se nem maradnak hasonló amerikai biztosító intézmények mögött és versenyképesek lettek a biztosítási piaccon.

Akikkel az első konvencióon találkoztam, azoknak legtöbbször már az égi hazában van, biztosításuk után örököseik megkapták, amit kötvényeikben ígérték.

Emlékezem: Bence János a későbbi központi elnökkel és Botos István, Middleton, O. és Nyers Istvánnal, South Bendből ott találkoztam először, akik még életben vannak.

Az idők bebizonyították Magyar Amerikának, hogy helyes volt az 1923 évi Verhovay konvenció szavazása, hogy a delegátusok, akik közül sokat tagtársaink szívesen felnyársaltak volna, mert a tervezet elfogadása mellett szavaztak, jót cselekedtek. Mert ha másként szavaztak volna, Pennsylvania állam is, a többiek is pontot tetek volna a Verhovay Segély Egylet működésére.

Fay Fisher Andor

A generális haragszik

Eisenhowerből kitört a generális, aki évek alatt hozzá szokott, hogy határozatait és parancsait akkor is végre hajtják, ha az senkinek nem tetszik, ha azt senki helyeselni nem képes.

Éveken át generális mivoltától környezetét és a nemzetet megóvta Sherman Adams, aki úgy körülvette, hogy néhány multi milliós barátján kívül nem érintkezett senkivel, s így nem volt alkalma rá, hogy parancsaival a nemzetet megbántsa.

Amint Sherman Adamsot menesztenie kellett, s eltűnt az a bástya, amely olyan eredményesen elszigetelte a minden napi civil élettől, azonnal kitört belőle a generális, a nagyhatalmu, a mindenható ur, akinek az elhatározásait és parancsait senki nem meri kifogásolni, s az első ilyen kitörése nem volt szerencsés.

A formozai vizek szerencsétlen kalandja, amely megmutatta, hogy a nemzet sorsa feletti rendelkezést Kína bukott diktátorára bízta, megszolgáltatta a polgárság többségét és éles szavakkal tudatták a kormánnyal, hogy ebben a kérdésben a nemzet nagy többségének a bizalmát nem bírja.

Ugyanezt tudatta vele egy udvarias levélben a legöregebb és legtiszteltebb senator, akinek mérhetetlenül több gyakorlata van a nemzetközi politikában, mint valaha lehet az elnöknek, de megszolgált még egy csomó tekintélyes senator és congressmen ugyanebben a kérdésben.

És az elnök? Egyszerre nem president Eisenhower, hanem General Eisenhower választott a levélre, aki olyan éles szavakkal felelt, ahogy a generálisok a seregankkal szoktak talán beszélni. S majdnem azt mondta, sőt nem is olyan virágnyelven egyenesen azt mondta, hogy aki őt és intézkedéseit kritizálni meri, az "az ellenséget támogatja", amit úgy látszik Nixontól tanult, mert ő szokott élni ezzel az aljas fegyverrel.

Nixon, a politikus, a nem is nagyon lelkiismeretes politikus megtehett ilyesmit, de nem tehet ilyent a nemzet elnöke, aki nek tudomásul kell venni, hogy meggyőződési és egyéni szabadság van ebben a hazában.

Hogy igenis a kormány is, az elnök is, tartozik tekintetbe venni, hogy a nemzet véleménye mi egy-egy kérdéssel, mert a generális ugyan parancsol a katonáinak, de az elnök nem ura, hanem szolgálja, tehát nem parancsol a nemzetnek.

Mikor háború van, akkor az ellen vélemény természetesen még a demokráciákban is elmul, s akkor mondhatná, hogy aki a háborút ellenzi és azt

helytelennek tartja, lovat ad az ellenség alá.

Szerencsére azonban, dacára Dulles két balkezének, még mindig nem vagyunk háborúban, s igenis nemcsak joga, de kötelessége megszólalni minden polgárnak. De különösen kötelessége megszólalni minden a nép által választott senatornak, azért küldik őket Washingtonba, hogy a nemzet sorsát intézzék.

Az alkotmány ugyan az elnök kezébe helyezi a külpolitika vezetését, de nem egy generális kezébe, s a háború elhatározásának a joga a congresszusé és nem az elnöké.

Nixon is kifogásolta mindazokat, akik megszólaltak a formozai kérdésben és nem helyeslik sem az elnök, sem a Dulles elhatározását, (amit részben kénytelenek is voltak megváltoztatni, tehát be kellett ismernünk, hogy nem nekik volt igazuk, hanem akik a szavukat fel merték a kaland ellen emelni) s ő egyenesen szabotázssal vádolt mindenkit, aki nyilatkozott a kérdésben.

Ugy látszik becses alelnök.

Ami a rakétakisérletek mögött van

KÁRMÁN PROFESSZOR NYILATKOZATA

A Mirror című new yorki lap tudósítója augusztus végén beszélgetést folytatott Kármán Tivadarral, a világhírű, magyar származású atomfizikussal, akinek döntő szerepe volt az első atombomba létrehozása körül.

A professzor a beszélgetés során elmondta, hogy az atomerő segítségével hosszú időre képesek lesznek a tudósok az időjárást előnyösen befolyásolni. Ismeretes, hogy az amerikaiak Hold-rakéta kísérlete a közel-múltban sikertelenül végződött. Ezzel kapcsolatban szovjet körökben úgy nyilatkoztak, hogy a szovjet tudósok később próbálkoznak ugyan, de az a kísérlet majd sikeres lesz. Kármán professzor erről így vélekedik: "Ok csak a sikerről nyilatkozhatnak, a balsikerekről azonban nem. Tudjuk, hogy az oroszok is megpróbálkoztak Hold-rakétával már, s nekik sem sikerült, sőt az első Sputnikot is számos sikertelen próbálkozás előzte meg." Az ember világűrbe való kilövéséről a professzor azt mondta, hogy bár nagyszerű eszközök állnak a rendelkezésre, mégsem kívánnak emberéletet kockáztatni. "Az ember világűrbe való juttatása Amerika számára nem műszaki kérdés, kizárólag orvosi probléma." A rakéta-fegyverekről szólva Kármán professzor elmondta, hogy erősen túlzó az a vélemény, hogy 1960-ra az oroszok felkészültek lesznek arra, hogy az Egyesült Államok 53 nagyobb városából 40-et elpusztítsanak. "Ha keményen dolgozunk, erre az időpontra

meg tudjuk szervezni a rakéta-fegyverek elleni eredményes védelmünket." — mondotta a professzor. A Sputnikkal kapcsolatban kijelentette, hogy azért gyártottak kisebb műbolygót az amerikaiak, mert tükrekként a pénzzel. Ma már előrehaladott kísérletek folynak, hogy lehetőleg az oroszokénál négyszer-négyszer erősebb kilőtt rakétákat küldjünk az űrbe. Nem hiszem azt, — mondta befejezésül a professzor, az oroszok önhitt kijelentéseire célozva, — hogy 1960-ban csakugyan felülmulnak bennünket az oroszok.

Hiroshima és Nagasaki japán városok elleni atombombátámadás 13. évfordulóját a kommunisták az egész országban USA-ellenes tüntetésre használták fel. A Szovjet legfőbb érve ebben az országban az atombomba pusztításaira való hivatkozás, elterelve ezzel a figyelmet a saját atomháborús készülődéseiről.

EZERMILLIÓ TONNA SZÉN

A Szövetségi Bányászati Hivatal jelenti, hogy szakértőkkel vizsgálatot vezetett, hogy megállapítsák mennyi még West Virginia és Kentucky államokban a kibányászatlan szén és megállapították, hogy az még több mint ezermillió tonna és így egyáltalán nem kell félni, hogy ebben a hazában belátható időn belül szénhiány állhatna be.

AZ ÚJ MUMUS

A Wall Street és a Wall Street mindenkor hűségesen szolgáló republikánus párt egy új mumust épített, amellyel fenyegeti az országot.

Lapokban, folyóiratokban és aljasabbnál-aljabb rópiratok millióiban ijeszthetik Amerika népét, hogy az autómunkások szervezetének a vezetője, Walter P. Reuther lassan magához ragadja a nemzet felett a politikai uralmat, — Isten bocsásd — még elnöke is akar lenni az országnak.

Ami természetesen a Wall Street szemében, az olaj-, villany és többi iparbárók szemében azonnali szocializmust, ha csak nem egyenesen kommunizmust jelentene számunkra.

Lapokban írják, rádiókban és televíziókban sirják, hogy a szakszervezeteknek "nem lenne jó" pénzét költeni politikai kampányra.

S Knowland senator, aki a Chinese Lobby élén a háború szélére kényszerítette az országot, a union shop-ok betiltását követeli California államban, ahogy a reakció megtette már egy pár másik államban.

Nagyon jól tudja minden értelmes ember, hogy a union shop-ok betiltása a munkások szervezetek meggyöngyölését jelentik, s ha nem tudná még valaki, most láthatja, hogy miként szórja a nagytőke a milliókat erre az aljas kampányra.

Ami a szakszervezetek politikai tevékenységét illeti, (ami természetesen azt is jelenti, hogy pénzét áldoznak egy-egy munkásbarát megválasztására) az természetesen fáj a tőkés osztálynak.

Folyton arra hivatkoznak, hogy a részvénytársaságok nem adhatnak egyenesen pénzt politikai célokra, ami igaz, de mi sem állja útját, hogy azoknak százazrekkel fizetett vezetői és milliós részvényesei ne ál-

dozhassanak óriási vagyonokat politikai célokra.

Ha a munkások közösen, tehát a szervezeteiken keresztül nem támogathatnak egy-egy jelöltet, akkor reménytelen annak a megválasztása, mert egy-egy munkás legfeljebb 1-5 dollárkát áldozhat, míg egyetlen olajmilliomos család néha ötvenezertől százezer dollárig költ egy-egy jelöltre.

Európában, ahol régebben vesznek részt a szervezett munkások a politikában, mint nálunk, a munkás-szervezetek egyszersmint politikai pártokat alkotnak, s abból eddig semmi szerencsétlenség nem származott az angol demokráciára, s nem vették még át a szakszervezetek egyetlen szabad államban sem az uralmat, kivéve Angliában, ahol a munkáskormány nem erőszakolt kommunizmust az országra.

Nagyon jól tudja minden tőkes, s különösen minden író, újságíró, rópiratíró, akik a tőkét szolgálják, hogy Walter P. Reuthernek eszébe sincs az elnöki állásra pályázni, sokkal értelmesebb ember, minthogy ilyesmiről álmodjék.

Ha azonban úgy lenne, ha egyszer az Egyesült Államok lakossága egy nagyon intelligens, makulátlan tisztességtű munkásvezért küldene a Fehér Házba, nem hisszük, hogy az szerencsétlenebb kormányzatot adna a nemzetnek, mint annak jelenlegi lakója.

Akik felületesen gondolkodnak, azok nem értik meg, hogy miért épen Reutherből csinál országosan mumust a nagytőke, miért vele ijesztgetik az országot.

Az autómunkások szervezeténél sokkal erősebb és nagyobb a Teamster Union, melynek elnöke a Szervezetet teljesen uralja.

Miért választották ki a mun-

kás szervezetek egyik legtitességebb vezetőjét, akinek működéséhez egy szikrányi foltot nem tudtak oda ragasztani idáig, bár azt eléggé próbálták.

Nagyon egyszerű a magyarázat.

A szervezetek nyakára ült crookoktól nem félnek, mert azokat könnyen ki tudják egy-egy botránnyal végezni, de a mindig szabadon harcsoló nagytőkére állandó veszedelmet képeznek az okos, intelligens és tisztességes munkásvezérek.

Azok a munkásvezérek tudják, hogy mióta Roosevelt a demokrata pártot a nagyvárosok korrump politikai masinériáinak a mancsaiból kiszedte, az lehetőleg a nincstelenekeket, a jogfosztottakat, a kitagadottakat próbálják szolgálni. S azért fáj olyan nagyon a nagytőkét képviselő republikánus politikusoknak, hogy a munkás-szervezetek pénzt is költenek politikai kampányra.

Bezzeg nem ijesztgették a Beck-ekkel, a Hoffákkal az országot, mert ezek a Reuthernél a nagyon sokkal hatalmasabb gangsterek óriási szervezeteik millióival mindig a — republikánus pártot szolgálják.

Ahelyett tehát, hogy a nagyobbára republikánus kézben lévő nagy sajtó minden igyekezetével ezeket akarja letörni, tüzzel-vassal Reuther kívánja megsemmisíteni, mert személyében látják azt az értelmes és szükséges igyekezetet a munkásszervezetek részéről, amely itt-ott sikerrel juttat be egy munkásbarát törvényhozót a congresszusba, és sikerrel köt a congressusból utilaput egy-egy reakciós senator vagy congressmen talpára.

Nem, Reuther soha nem lesz elnökjelölt, de ha csoda történne és ma az lenne, ez a lap akár a jelenlegi elnök, akár mondjuk Nixon ellen Reuther-re szavazna.

HIMLER MÁRTON

Az Office of Strategic Services
magyar osztályának vezetője

IGY NÉZTEK KI A MAGYAR NEMZET SIRÁSÓI

A magyar háborús bűnösök amerikaiak előtt tett
vallomásának hiteles szövege

ára: \$3.50

Megrendelhető
a
MAGYAR BANYÁSZLAP
kiadóhivatalában
1550 North Wilcox Ave.,
Hollywood 28, Cal.

MAGYAR BANYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS JOURNAL)

Published by ANDREW FAY FISHER

PUBLISHED EVERY SECOND THURSDAY

Office of Publication:

7907 West Jefferson Avenue — Detroit 17, Michigan

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.

The only Hungarian Miners Journal in the United States.

Subscription Rates: In the United States \$6.00

Eltérítési ár: Az Egyesült Államokban \$6.00

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak. The Hungarian Miners' Journal is written for miners of miners by miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich. Under the Act of March 3, 1879.

All articles and changes of addresses temporary should be sent to the Hungarian Miner's Journal, 1550 North Wilcox Ave., Hollywood 28, Cal. Minden a lapot érdeklő közlemény, címváltozás erre a címre küldendő: Magyar Bányászlap, 1550 North Wilcox Ave., Hollywood 28, Cal. Telefon: Hollywood 5-3141 — Room 207.

KOLOZSVÁRY KÁLMÁNNÉ

Cleveland, O.-ban október 5-ikén vasárnap hajnalban Kassáról származó Kolozsváry Kálmánné szül. Kish Mária életének 72-ik évében örök álmra hunyta le szemeit.

Kolozsváry Kálmánné 3 éves korában került szüleivel az új hazába, életét Clevelandban élte, de ismerték őt széles Magyar-Amerikában, mert Kolozsváry Kálmánné évtizedek óta fáradhatatlan buzgalommal ott volt mindig, ahol magyar esemény volt, ahol dolgozni és jól lehetett tenni az amerikai magyar életünkben.

Clevelandban évtizedek óta aligha volt olyan esemény, ahol Kolozsváry Kálmánné ott ne lett volna, legtöbbször úgy, hogy dolgozott is. Egy csapat clevelandi magyar társadalmi testületnek volt elnöke, alelnöke vagy más tisztviselője és Kolozsváry Kálmánnénak nem disz volt a tisztség, hanem munkát jelentett az számára.

Csodával volt határos, amennyit ez a kiváló asszony dolgozott hosszú évtizedeken keresztül a clevelandi magyar egyleti és társadalmi életben — önzetlenül.

Kolozsváry Kálmánné halála kétségtelenül nagy veszteség amerikai magyar életünkben és emléket őrizni fogják azok, akik ezt a kiváló asszonyt ismerték és tisztelték és szerették. És ilyenek sok-sok ezren vannak.

Elmulta mérhetetlen csapás férjének Kolozsváry Kálmánnak, a Verhovay Segély Egyesület elnökének, igazgatójának, az Öreg Amerikai Magyarok clevelandi csoportja családijének, akivel több mint félszázadig élt boldog házasságot és gyermekeinek, vejeinek, menyjeinek, unokáinak és más rokonainak és gyászolják őt jó barátai is.

Elmulasztott kötelesség

A congresszus súlyos mulasztást követett el, mikor a Kennedy-Ives billt nem iktatta törvénybe.

A javaslat a munkás szervezetek dzsungeljében akart törvényekkel rendet csinálni, s ma elismeri mindenki, hogy arra égető szükség van.

Nem minden szervezetben lopnak és sikkasztanak a vezérek, nem dézsmálnak meg minden nyugdíj alapot a szervezetek nyakára ült gangsterok, de tulságosan sok van mégis belőlük.

Sokan vannak, akik nemcsak a szervezet tagjait lopják meg, hanem a munkaadókat is zsarolják, és a legfőbb ideje, hogy a Hoffákat és a nálánál kisebb, de épen olyan véreskeszű gangsterket a szervezetekből kiűzzék.

S mert a cárokkal, a nyakukra ült cárokkal és az azok szolgálatában álló gangsterekkel a szervezetek tagjai nem bírnak, szükséges, hogy törvényes védelemben részesítsék a saját vezetőikkel szemben a szervezetek tagságát.

A Kennedy-Ives javaslat a demokrácia bizonyos formáját is rá akarta kényszeríteni a munkás szervezetekre, és arra szükség van.

Nagyon jól tudja mindenki, hogy a delegátusokat sok szervezetben nem annak tagjai, hanem a cár szolgálatában álló gyakran fegyveres "goon"-ok választják, s jaj annak, aki a szavát ellenük fel meri emelni.

Itt az ideje, hogy a tisztviselőket mindig titkos szavazattal, és bizonyos időre válasszák.

Itt az ideje, hogy a legszigorubb nyilvános ellenőrzés alá vegye a törvény a szervezetek kasszáit, mert azokhoz a tagság nem ért, s mert a hozzáértő tagokat terrorizálják a goonok, ahol lopnak és sikkasztanak a vezérek.

Megdöbbenne látta a McClellan kihallgatások során a polgárság, hogy nem százakat és nem ezreket, de százazereket lopnak itt-ott a különböző alapból, a nyugdíj alapból, a biztosítási alapból, s ezért eddig egyetlen egy sem vonult a börtönbe.

Az is meglepte a lakosságot, hogy nemcsak a munkásvezérek egy része, de a munkaadók is sok helyen bűnösek, hogy különösen a nyugdíj és biztosítási alapot néhol közösen lopják a munkaadók és a munkás vezérek.

A Kennedy-Ives bill ellen semmi kifogása nem volt az AFL-CIO vezérkarának, s állítólag azért buktatta azt el az alsóházban a munka miniszter, mert a kormány pártpolitikát csinált a dologból.

Kennedy ugyan demokrata és Ives republikánus, tehát nem egyik pártnak a győzelme lett volna, ha a javaslatból törvény lett volna, s mégis szükségesnek tartotta a republikánus párt, hogy azt megfojtsa.

Jól értesült washingtoni hírek szerint ugyanis attól tartottak, hogyha a billből törvény lett volna, emelte volna a Kennedy népszerűségét, aki valószínűleg elnökjelöltje lesz a demokrata pártnak.

Akármi volt az oka, hogy az alsóházban "nem érték rá" komolyan foglalkozni a javaslattal, feltétlenül szükséges, hogy azt januárban vegye elő az új congresszus, s azt törvény erőre emeljék.

Megfelelő új törvényekkel ki lehet a szervezeteket tisztítani, s nem történhetik meg, hogy sem a szervezet tagsága, sem a kormány nem bír Hoffával, és a többi hozzá hasonló, vagy őt szolgáló gangsterrel.

S akkor bizonyos munkásvezérek esetleg nem fognak versenyt állítókat tartani, palotákban lakni, költséges szeretőkre

AZ ESEMÉNYEK NYOMÁBAN

XII. PIUS PÁPA

halála világszerte sajnálkozást váltott ki, mert Róla valóban elmondható, hogy osztatlan tiszteletet és megérdemelt becsülést érdemelt. 1939-ben került az Egyház élére, azonban az időkben, mikor Európa katasztrófája kezdődött, amikor emberbőrbe járó fenevadak a gyűlölet csóvját szórták, amikor állítólag keresztény emberek Istent imádó népek kiirtását készítették elő.

XII. Piusz Pápa igyekezett a fenevadakra hatni, borzalmas tanaik hirdetőit mérséklekre inteni — és nem Rajta mult, hogy mégis milliókat pusztítottak el, akiknek semmi más bűnük nem volt mint az, hogy megmaradtak az Isten imádatának annak a formájának — melyből a Katolikus Egyház is kifarjadt.

XII. Piusz Pápa a Vatikánban bujtatott üldözötteket, akiket halálra kerestek a téboly lovagjai és papjai is arra intette, hogy tartsák távol magukat a borzalmas tanok hirdetőitől és segítők az üldözötteket amennyire csak tehetik.

XII. Pius Pápát az Ur hazahívta az örök hazába és elmulat kétségtelenül az emberiség veszteségének kell elkönyvelni.

KILÓTTÉK A HOLD FELE

a rakétát, egy napig ujjongott a nemzet, hogy ezzel megelérjük a szovjetet — de aztán lelkadt az ujjongás, mert ki derült, hogy a rakéta nem fog elérkezni oda, ahová szánták.

Hivatalos helyekről azt állítják, hogy a rakéta utja mégis hasznos volt, mert különféle műszerek olyan információkat küldtek vissza a légből, melyeknek nagy hasznát veszik az újabb rakéták készítésénél.

Mert persze az, hogy ez a rakéta sem érkezett el a holdig, mint várták, nem jelenti azt, hogy abbahagynák a további kísérleteket és felhagynának azzal a szándékkal, hogy a holdba rakétát és aztán valamikor személyszállító repülőgépet is küldjenek.

Lehet, hogy újabb kísérletek sikeresebbek lesznek és valóban elérkezik majd egy rakétánk a holdba.

KOMMUNISTA KINA

a z z a l lepte meg a világot, hogy előbb egy heti, aztán két heti szünetet jelentett be Quemoy és Matszu szigetek tüzelésében. Kétségtelen, hogy ezt nem azért tette, mert Mao jó szíve megsajnálta volna a szigetek népet és végét kívánt vetni szenvedéseiknek, — hanem mert érdekükben állónak látta, hogy tárgyalással érjenek el valamit.

Chiang Kai Shek nem boldog, a tűz-szünet neki nem okoz örömet — ő sokkal jobban szeretne volna, ha a kommunisták folytatták volna a támadást — és bele sodródtunk volna egy háborúba. A hazájából elűzött diktátor álmait, hogy háboru haza viszi őt, temetheti a tűzszünettel.

Kétségtelen, hogy Washingtonban fellélegzést jelent a tűz-szünet, időt ad arra, hogy a Warsóban folyó tárgyalásokat folytassák és találjanak valamilyen módot arra, hogy meg egyezés jöjjön létre Quemoy és Matszu szigetek ügyében — ami után esetleg szélesebbkörű megegyezést is létre jöhet.

MAO KORMÁNYA

kétségtelenül tisztában van vele, hogy nincsenek abban a helyzetben, hogy Formosa elvételért hadat viseljenek, ha akármennyire lármáznak is, tízezreket költené, de a szervezetek tagjai nem élnek terrorban, s nem játszanak az életükkel, ha a szájukat egy-egy vezér viszárszélei ellen kinyitják.

hogy e sziget "felszabadítása" nélkül nem lehet azon a tájon békesség.

A kommunista kínai kormány nem rendelkezik haditengerészettel, anélkül pedig az anyaországtól 100 mérföldre fekvő sziget ellen nem viselhet körüli ott van a mi 7-ik haditengerészeti csoportunk — melynél erősebb haditengerészeti egység nincsen most a világon. Azzal Mao nem tud szembeszállni.

Warsóban folytatott tárgyalásokról egyik kormány sem ad ki jelentést, de a világ diplomáciai világában az a hír terjedt el a múlt héten, hogy azok biztatóak, mindkét oldalon engedékenység mutatkozik és így remélhető, hogy a tárgyalások nem végződnek eredménytelenül.

DULLES

KÜLÜGYMINISZTER,

aki az Egyesült Államokat a Pápa temetésén és az utána következő szertartásokon képviselte, Formosára repült Chiang Kai Shekhez. Nyilván személyesen akarja meggyőzni, hogy itt az ideje felhagyni azzal az ábrándjával, hogy háborúval visszaszeresheti hatalmát és megértetni vele, hogy az Egyesült Államok nem hajlandó fiait azért áldozni, hogy ő újra hatalomra kerülhessen.

Nem lehet tudni, hogy Dulles milyen ajánlattal megy Chianghoz és mit tud nála elérni, de amerikai államférfiak és velünk barátságos államok tényezői előtt is legszimpatiszabb az lenne, ha Formosa külön állammá alakulna. Lenne egy helyett két Kína. Egyik, mely kommunista kormányzat alatt élne és Formosán, a másik, mely szabad választás útján határozna el, milyen kormányzatot akar.

Ez a terv Maonak se tetszik, Chiang eddig hallani sem akar róla.

Lehet, most már hajlandó lesz erről legalább beszélni, amikor láthatja, hogy Washingtonból is más szelek fújnak irányában, mint csak pár héttel ezelőtt is.

McELROY NEMZETVÉDELMI MINISZTER

készítette elő Dulles útját. Ő egy héttel előbb látogatta meg Chiang Kai Sheket és tárgyalta vele kibontakozás érdekében. McElroy körülbelül nem azért tette, mert Mao jó szíve megsajnálta volna a szigetek népet és végét kívánt vetni szenvedéseiknek, — hanem mert érdekükben állónak látta, hogy tárgyalással érjenek el valamit.

Chiang Kai Shek azonban nincsen abban a helyzetben, hogy Washington kívánságai-val sokáig szembe szállhatna, mert hiszen mi láthatjuk el hadiszerekkel és minden mással is, amire szüksége van ahhoz, hogy Formosán még hatalomban lehessen.

Lehet, Washington kénytelen lesz Chiang Kai Shekkel szemben erőiesen fellépni — ha nem mond le arról a hóbortjáról, hogy háborúba sodorja a világot.

Chiang Kai Sheknek főve az, hogy a kommunistákkal hiába kötne meg bármilyen megegyezést, hiába csökkentené ő csapatait Quemolyban és Matsuban — Mao nem tartaná be az egyezséget — és felkészülne Formosa támadására is.

Washingtonban viszont úgy vélik, Mao betartana most egy megegyezést, mert azt hinné, hogy ezzel egyengetné az utat ahhoz, hogy a Egyesült Nemze-

tekbe kommunista Kínát felvegyék.

MINDEN ESHETŐSÉGRE KÉSZEN

azonban állandóan mennek a hadiszer szállítmányok Formosára. Chiang Kai Sheknek nem lehet ebben a tekintetben panasza. A legmodernebb és az ottani terepen legjobban használható tankok, repülőgépek elhárító készülékek, újfajta fegyverek tömege ment és megy Formosára.

Mindezt azonban nem azért küldi kormányunk, hogy Chiang Kai Shek háborút kezdjen a kommunista kínai hadsereggel, hanem hogy ha Mao megőrülne és Formosa ellen mégis támadna, Chiang seregét ne találja készületlenül.

SAUDI ARABIA

Eisenhower elnök és Dulles külügyminiszter által dédelgetett arab állam a múlt héten azzal lepte meg azokat az amerikai olajvállalatokat, melyeknek ott érdekeltiségek vannak, — hogy az eddiginél jóval nagyobb részesedést kívánnak kapni a haszonból.

Az olajpár helyzetével ismerősek azt állítják, hogy Saudi Arabia régi szerződése is már megfelelő hasznot nyújt az államnak, az új igények meg olyan magasak, hogy azokat az érdekelte olajvállalatok nem teljesíthetik.

LEBANONBAN

semmit sincsen ma nagyobb nyugalom, mint volt júliusban, amikor Eisenhower elnök és az akkori kormány kérelmére és az ott élő amerikaiak védelmére csapataink oda küldte. Miután azonban a mai kormány csapataink távozását kérte a hatalom átvétele napján és mert azt mi meg is ígértük, azok fokozatosan elhagyják Lebanont.

A volt elnök hívei és a mai elnököt támogatók között éles az ellentét, gyilkosságok napirenden vannak, a múlt héten a volt miniszterelnök unokaöccsét is megölték.

General Fouad Chehab elnök mindent elkövet, hogy a szembenálló csoportok között tompítsa az ellentéteket és rávegye azokat, hogy hazájuk érdekében békességben működjenek együtt.

PAKISTANBAN,

a nyugati államokkal barátságos közép-ázsiai országokban, Iskander Mirza elnök beleegyezésével katonai diktatura lépett életbe.

Pakistan a Bagdad Szövetség országai közé tartozik, melyet Nasser minden áron szét akar teljesen bomlasztani — amire minden kilitása meg is van — és ügynökei Pakistában is minden áron forradalmat akartak létrehozni. Mirza elnök nem késlekedett és katonáknak, akikben bizik adta át a hatalmat.

General Ayub Khan a katonai diktátor, akinek első dolga volt elfogatni Nasser híveit, meg a politikusok közül azokat, akiket "tiltott üzletekkel" gyanúsítanak.

Mirza elnök szerint a katonai diktatura nem jelenti azt, hogy a nyugati államokkal fennálló barátságas lazulna (az elnök fiának felesége Horace Hildreth, Maine állam volt kormányzójának, a volt pakistani követünknek a leánya) vagy hogy a nép nagyon haragudna a katonai diktatura bevezetésért. Szerinte olyan országban,

(Folytatás az 5. oldalon)

WELCH, W. VA.

Welch, W. Va. és környéke magyar bányászainak figyelmébe

HURD MOTORS, INC.

CHRYSLER és PLYMOUTH autók mobilok

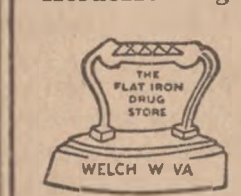
képviselete és javító műhelye

Mielőtt autót vesz, akár újat, akár használtat — nézzon be hozzánk!

CONEY ISLAND, Welch, W. Va. — Telefonszáma: 480.

Javító műhelyünkben a legjobb munkát végezzük, mérsékelt áron.

Kérdezze meg az orvosát és az megmondja Önnek, hogy

Flat Iron Drug Store

egy megbízható gyógyszerért

WELCH, W. VA. Telefonszám: 80

Üzletünkben McDowell Countyban, legnagyobb választékban talál fényképezőgépeket!

McDowell County National Bank

WELCH, W. VA. Tel: 2

Kölcsönök alacsony bank-kamatra.

A Federal Deposit Insurance Corporation tagja.

Betételei \$10,000.00 erejéig biztosítva vannak.

SAFETY BOX-OK KAPHATÓK \$4.00-TÓL FELJEBB

A legszebb ékszerek Welchen nálunk

találhatók, mérsékelt árakkal!

Ajándéktárgyakban minden

alkalomra igen nagy választékot

talál nálunk

DAVIS

ékszer és ajándéktárgy jótállás mellett

103 McDowell St. — Telefon: 49.

Welch, W. Va.

a Norfolk & Western vasút társaság hivatalos óra-felügyelője.

McDowell megye magyarjai akár tűz akár automobil, vagy bármily biztosításra van szükségük, forduljanak bizalommal hozzánk!

Southern Insurance Agency, Inc.

Minden biztosítást kaphat nálunk.

Bill Hervey Charlie Gearhart

WELCH, W. VA.

15 BANK ST. TELEFON 38

ITT NINCS PARKOLÁSI GONDJA!

Bármily fűtés, vízvezeték, csatornázás, légtechnikai problémája van a Welch és környékbeli magyarságnak — elintézzük!

We SELL INSTALL SERVICE GUARANTEE

MEMBER NATIONAL ASSOCIATION OF PLUMBING CONTRACTORS

G. L. Phillips Co.

PLUMBING and HEATING CO.

SHEET METAL & ROOFING CO.

Coney Island — Tel.: 1130 — Box 965 — Welch, W. Va.

SZIVELYES ÜDVÖZLETÜNK WELCH ÉS VIDEKE MAGYARJAINAK!

The O. J. Douglas

Mortuary

R. E. L. DOUGLAS, tulajdonos

Kápolna és betegszállító autót!

Douglas Funeral Home, War, W. Va.

WYOMING STREET WELCH, W. VA.

NAPPALI ÉS ÉJJELI TELEFON: 86

A "Magyar Bányászlap" útján küldjük meleg üdvözlőnk!

Szebbnél szebb virágok! Esküvői chokrok, temetési koszorúk, stb.

ROMEO FLORISTS

21 BANK STREET WELCH, W. Va.

Telefon: 1570 — Éjjeli telefon: Klmhall 4501

Joe E. Romeo és Tony J. Romeo, tulajdonosok

MAGYAR BANYÁSZBARTÁINKNAK

McDOWELL és WYOMING MEGYÉKBEN

Kérje és használja mindig:

GOODYEAR TIRES — SHELL PRODUCTS

A hires Shell heating oil-gas (X-100 motor oil)

Ezek a legjobbak, amiket pénzért kaphat.

H. C. LEWIS OIL COMPANY

Distributor — Tires — Gasoline — Oil

TEL: 964. — H. C. LEWIS és H. C. LEWIS, Jr. — WELCH, W. VA.

AZ ESEMÉNYEK NYOMÁBAN

(Folytatás a 4-ik oldalról)

ahol a népnek igen nagy száza-
léka nem tud írni, olvasni, egy-
általán nem érzik a demokrácia
hiányát.

IRAQ MINISZTERELNÖKE

Abdel Karim, aki hazáját
függetlennek akarja tartani és
nem akar kötélnek állni, nem
akar csatlakozni az Egyesült
Arab Államokhoz, rájött, hogy
Nasser híveit puccsot készítenek
elő. Abdel Aref miniszterelnök-
helyettes, aki Nasser híveivel
tartott, elmozdította hivatalá-
ból — és harminc tisztet, akik
a puccs előkészítő munkálatai-
ban résztvettek — letartóztat-
tatott.

Hogy aztán ez az intézkedése
elhozza-e a nyugalmat, a kö-
vetkező hetek mutatják meg.

SYRIA FELŐL

veszedelem fenyegeti Nas-
sert. Az elégedetlenség egyre
nagyobb abban a szegény or-
szágban és a nép csalódottnak

érzi magát, mert Nasser ígére-
teiből semmit se nem látnak
beváltva.

Es hogy a helyzet még érdeke-
sebb legyen, visszajött Kha-
led Bekdash syrian kommu-
nista vezér, aki elmenekült on-
nan és Csehszlovákiába meg sem
állt, amikor Nasser a hatalmat
Syriára is kiterjesztette.

TUNIS

afrikai állam elnöke Bour-
guiba elégedetlen, Nasser, az
Egyesült Arab Államok elnöke
működésével.

Erősen kikelt az ellen, hogy
az állama ügyeibe erősebben
beleszóljon az arab diktátor és
megszakította a diplomáciai
viszonyt is az Egyesült Arab
Államokkal. Azt állítja, hogy
Nasser együttműködött azok-
kal a körökkel, akik az ő életére
törtek.

Bourguiba nem tartja azt
sem titokban, hogy ő változat-
lanul a Nyugat barátja, a nyu-
gati országokkal nem akarja
kapcsolatait lazítani.

Bátorság kellett ehhez, ezt
kijelenteni egy országban, ahol
szörnyű a nyomorúság és ahol
a nincsteleneket a cairoi rádió

POCAHONTAS, VA.

A környék magyarságának
igaz barátja!

Üzleteinkben mindig megkapja
pénzének ellenértékét!

Pocahontas Fuel Stores

Operated by

Pocahontas Fuel Company

Division of Consolidation
Coal Company

BLUEFIELD, VA.

Gyönyörű magyar betűvésés!
Itt a magyarság pénzét spórol és
a legszebb munkát kapja.

DIAL FA 6-1174

Monuments - Markers - Mausoleums

BLUEFIELD MONUMENT CO.
SINCE 1922
430 Virginia Ave.
Located in the heart of
BLUEFIELD, VIRGINIA

Authorized Dealers For
Rock of Ages, Rainbow,
and All American Granites
and Marbles

Branch Displays
Roderfield 8009-J-1
Beckley CL 3-4000

NORTHFORK, W. VA.

34 éve vagyunk az üzletben és soha sem tagad-
tuk meg a szolgáltatást, ha rossz anyagi
helyzetben volt.

Bennett Funeral Home

Northfork, W. Va. — Telefon: 324.
Kimball, W. Va. — Telefon: 3311.
Betegszállító kocsis szolgálat.

BECKLEY, W. Va.

Kérje mindig ezt a kenyeret, mert e vidéken ez a legjobb!

IZLETES ES TAPLALÓ.
Süteményeink is kitérők!

Beckley, W. Va. * Logan, W. Va. * Welch, W. Va. * Bluefield, W. Va.

Melton Mortuary
FUNERAL DIRECTORS

Sunrise Ave. and Harper Rd.-Dial CL 3-8100

folytat azzal bolondítja, hogy
a nyomorúságuknak a nyugati
hatalmak az oka, Nasser az, aki
új életformát ad az araboknak.

Bourguiba tétele viszont az,
hogy az arab országokkal való
együttműködéstől semmit se
nem remélhet, míg a nyugati
országok hathatós segítséget
adhatnak neki ahhoz, hogy a
nép ott jobb helyzetbe juthas-
son.

DE GAULLE

francia miniszterelnök azzal
lepte meg azokat az Algirban
állomásozó francia tiszteteket,
akik őt a hatalomhoz segíté-
ték, hogy a mult hét folyamán
felszólította őket: vonuljanak
vissza a politizálástól.

De Gaulle november 23-ikára
választást írt ki és azt reméli,
hogy utána megtalálja majd a
módját annak, hogy Algirban
nyugalmat teremtsen és békesé-
gben éljenek az ottani fran-
ciák az arab lakossággal — és
Algir megmaradjon a francia
uralom keretében.

A Cairoból székülő algir for-
radalmi kormány elnöke Fer-
hat Abbat a mult heten repü-
lőgépen Rómába érkezett, de a
repülőtérenél nem jutott tovább,
mert az utlevélét nem találták
rendben. Nem engedték be a
városba, az éjszakát a repülő-
téren kellett tölteni és reggel
— felültették egy repülőgépre,
mely Cairobá vitte.

CYPRUS SZIGET

régen vajdó ügyében a mult
héten Anglia, Görögország és
Törökország megbízottai Páris-
ban tárgyaltak és hírek szerint
találtak egy formulát, melynek
elfogadása meghozná a kibon-
takoztást.

Anglia hajlandó lenne Cyp-
rus szigetének önállóságot ad-
ni, ha kellő biztosítékot kapna,
hogy a szigetország nem csat-
lakozik sem Görögországhoz,
sem Törökországhoz.

Állítólag a tervezet ellen nem
ellenkezik Makarios érsek sem
és úgy vélik, hogy a tárgyalá-
sok talán nem is sokára ered-
ményesen fejeződnek be.

A VÁLASZTÁSI HADJÁRAT

országzerte erősen folyik.
Mindkét párt felvonultatta
már azokat a személyeket,
akiknek szereplésétől várja a
győzelmet.

Eisenhower elnök is járja az
országot, kukorica törési ver-
senyen szónokolt Iowa-ban,
meglátogatta Abelinét, egykori
otthonát Kansas államban, el-
látogatott Coloradoba és Cali-
fornia-ba is, ahol nem a legjobb-
ban áll pártjának szénája. Lát-
ható ez abból is, hogy Nixon
alelnök már kétszer járta végig
az államot Eisenhower elnök
előtt — és mégis ma is kényte-
lenek a republikánus lapok is
elismerni, hogy California ál-
lam valószínűleg demokrata
kormányzót választ, nem fog
kérni Knowland kormányzósá-
gából és Knight jelenlegi kor-
mányzóból meg aligha lesz U.
S. Senator.

NIXON ALELNÖK

szereplése újra épen olyan
visszataszító, mint volt 1952-
ben, 1954-ben, amikor felelőtlen-
ül rágalmazott, handabandá-
zott — ma ugyanebben a mo-
dorban járja az országot. Any-
nyira hadakozik jobbra és bal-
ra, hogy a mult heten már Ei-
senhower is kénytelen volt nyil-
vánosan kiállni és Nixont fi-
gyelmeztetni, hogy tartsa ma-
gát jobban az igazsághoz.

1956-ban Nixon valamennyi-
re mérsékelte magát, akkorá-
ban azt mondták, már megko-
molyodott, már nem vádasko-
dik hamisan — új embernek
kivánta magát bemutatni, ám
most, amikor nyilván érz, hogy
e választás dönti el, lehet-e
belőle 1960-ban elnök-jelölt —
visszatért ahhoz a szakmához,
amirehért, a felelőtlen handa-
bandához, rágalmazáshoz, —

mely annakidején a senatusba
segítette.

A komoly republikánus kö-
röknek sem tetszik Nixon mai
modora, de sokan örülnek en-
nek, — mert úgy vélik — ez
csökkenti és nem segíti esélyét
az elnökjelöltségre.

AZ EGÉSZ ORSZÁGBÓL

olyan jelentéseket közölnek
az újságok, hogy mindenütt
erős a hangulat a republikánus
párt jelöltjei ellen és azt hi-
szik, a republikánus szenátorok
és kongresszmenek száma 1959.
januárjában megnyíló üléssza-
kon kevesebb lesz, mint az elő-
ző ülésszak alatt volt.

A választópolgárok unják Ei-
senhower magatartását, foly-
tonos golfozásait, Washington-
tól való túl gyakori távollétét
és ezt úgy akarják tudtára ad-
ni, hogy nem szavaznak pártja
jelöltjeire és még erősebb de-
mokrata többséget küldenek a
törvényhozás mindkét házába.

TRUMAN VOLT ELNÖK

is járja az országot és bámu-
latos energiával harcolt pártja
jelöltjei érdekében. A régi tem-
póval, a régi harci kedvvel.

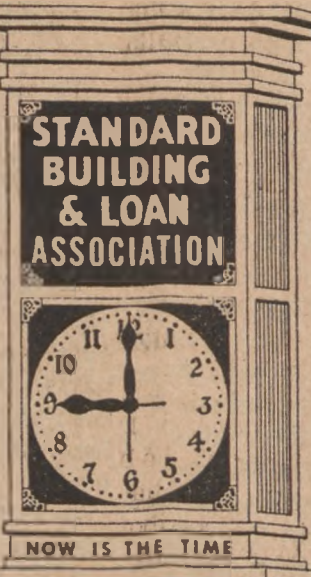
De: a nemzet érdekeit job-
ban szemlélte tartja, mint pél-
dával Nixon alelnök, mert soha
a külpolitikai kérdéseket nem
használja arra, hogy a republi-
kánus pártot ostorozza.

Es Truman hallgatósága lel-
kesedik, elhiszi volt elnökünk
állításait — és egészen biztosan
többet használ pártjának, mint
az Eisenhower körútja a republi-
kánusoknak.

ATLANTA

Georgia állam fővárosa szo-
moru szennazációval szolgált,
ahol egy zsidó templomban
bombát robbantottak. Peoria,
Illinoisban is, ott azonban a
kár kisebb. Sajnos, hogy ilyen
eset mostanában túl gyakran

FAIRMONT W. VIRGINIA

104 ADAMS STREET

Telefon: 2393

FAIRMONT, W. VA.

Takarékoskodjon a jövőre.
Helyezze el pénzét ott, ahol
biztonságban
jól jövedelmez

400 VIRGINIA AVENUE

Fairmont, W. Va.

Telefon: 1830 — 1831

- Deszka
- Más faanyagok
- Építkezési anyagok
- Festék és vasáru

Sok magyar család van
megelégedett
vevőköriünkben!

VÁMMENTES KÁVÉ, KAKAO, TEA, SZÖVET, VÁSZON,
GYAPJUFONÁL, CIPŐ, ÉPÍTŐANYAG,
KERÉKPÁR, RÁDIO, HÁZTARTÁSI és IPARCIKKEK RENDELHETŐK

MAGYARORSZÁG és CSEHSZLOVÁKIA

területén élő címzetek részére. A csehszlovákiai TUZEX csomagok
teljesen különböznek a magyar IKKA csomagoktól.

MINDENFÉLE **GYÓGYSZEREK** IS RENDELHETŐK
ÁRJEGYZEKET KIVÁNTATRA KÜLDÜNK

U.S. RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.

Phone: LEHIGH 5-3535 245 East 80th St. NEW YORK 21, N. Y.
BRACK MIKLÓS igazgató UJ CIM BEJARAT a 2nd AVE.-ről

fordul elő, Miami, Jacksonville
és más déli városok után most
Atlanta következett.

Kétségtelenül szervezett cso-
port műve a templomok bom-
bázása. Olyan fenevadak köve-
tik el, akik Hitlerrel akarják eb-
be az áldott országban utano-
zni és ezzel hazánkra szegényt
hoznak. Remek propaganda
anyagot szereznek Moszkvának.
Epen ugy, mint Faubus kor-
mányzó és társai az iskolák
körül fenegyerekeskedésükkel.

Atlantában állítólag elfogták
a tetteseket. Öten vannak zár
alatt. Hihető a hatóságok azt
is kiveszik belőlük, honnan
kapták a robbantáshoz szüksé-
ges anyagot — és az utasításo-
kat is borzalmas tettükhöz.

NAGY MAGYAR FIZIKUS

1848 július 27-én született Eöt-
vös Loránt báró, a legnagyobb
magyar fizikus, világhírűvé
tette nevét az Eötvös-féle ingá-
val, amelyet a petróleum és
földgáz kutatásoknál használ-
nak világszerte.

A finom műszer a tudomá-
nyos földtani kutatásoknál nél-
külözhetetlen. Az inga kisebb
és nagyobb kilengéseiből követ-
keztetnek a föld mélyén rejtő-
ző anyagokra.

WEST VIRGINIA ÁLLAMBAN CSÖKKENT A SZENTERMELES

West Virginia állam bányá-
ügyi hivatala jelenti, hogy
1958 évben augusztus hónap-
ban harminc millió tonna szén-
nel kevesebbet termeltek az ál-
lam bányáiban, mint 1957 év
augusztus végéig. 1958-ban
70,682,220 tonnát termeltek, az
1957 évi 110,953,212 tonnával
szemben.

1958 évben augusztus végé-
ig 72 halálos baleset történt az
állam bányáiban, 1957-ben
ugyanennyi idő alatt 130 bá-
nyász fizetett életével mester-
ségének.

PORTHMOUTH-BAN, R. I.,
egy autó ajtaja utközben ki-
nyílt s egy asszony, karján
szopós gyermekével kiesett a
kocsiból. Az asszony meghalt, a
gyermeket a kórházban ápol-
ják.

A Standard Building & Loan
Association, Fairmont, W. Va.
pénzüntézet most tette közzé
mult évi üzleteredmény kimu-
tatását, mely szép előmenetel-
ről tesz bizonyosságot. Így fest
az; vagyon: \$2,010,346.39 jelzá-
log kölcsön, \$160,723.25 FHA
javítási kölcsön, \$36,964.87
részvényekre kölcsönök, \$163,-
000.00 U.S. Government kötvé-
nyek, \$35,500.00 Federal Home
Loan Bank részvények, \$132,-
509.82 készpénz, \$42,688.90 iro-
daépület és berendezés, \$1,277,-
78 más értékek. Összesen \$2,-
583,011.01.

Terhek: \$173,860.73 állami,
egyházi és más hatóságok
számláin, \$2,065,771.64 részje-
gyek, \$112,850 kifizetett részje-
gyek, \$27,544.66 folyamatban
lévő kölcsönök, \$19,713.91 köl-
csönökből levont kamatok,
\$2000.00 tartálék osztalékra,
\$834.14 különleges tartálék,
\$139,616.95 általános tartálék,
\$38,628.56 fel nem osztott ha-
szon, \$2,190.42 adóra tartalé-
kolva, összesen \$2,583,011.01.

McMECHEN, WEST VIRGINIA

ÜDVÖZLET MAGYAR BARÁTAINKNAK!

B. W. RIGGS

FUNERAL HOMES
AMBULANCE SERVICE

Moundsville, W. Va.
McMechen, W. Va.

Telefon: Tilden 5-4560
Telefon: Benwood 99

Lakás Telefon: Tilden 5-1145

New look
for
a good
old
habit!

Savings Bonds Now Fit Even the Smallest Safety Deposit Boxes!

This month the Treasury starts issuing Savings
Bonds in a new, more convenient form. These new
punch-card Bonds are about the size of a govern-
ment check. They will save money for taxpayers,
help issuing agents and firms economize and be
more convenient for Bond owners.

From now on, every Series E Savings Bond will
be smaller and easier to keep in your safety deposit
box. They'll be easier and more economical, too,
for many employers to issue through the Payroll
Savings Plan.

If your employer does not provide the Payroll
Savings Plan, why not call this to his attention? If
he does, why not sign up?

You'll find the Payroll Savings Plan the easiest
way to save you've ever discovered. You simply sign
the authorization card in your payroll office. Then
your saving is done for you—automatically!

And now Savings Bonds are better than ever.
Every Series E Savings Bond issued since February
1, 1957 pays 3 1/4% when held to maturity. It pays
higher interest, too, in the earlier years and matures
in just 8 years and 11 months.

So start saving with safe, sure U. S. Savings
Bonds today.

Safe as America... U. S. Savings Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertisement.
The Treasury Department thanks, for their patriotic
donation, the Advertising Council and

MAGYAR BANYÁSZLAP

Az Amerikai Magyar Református Egyesület

TÖKÉLETES BIZTONSÁGU ÉLETBIZTOSÍTÁSOKAT
AD GYERMEKNEK ÉS FELNŐTTNEK
EGYARANT, UGYMINT:

Egész életen át fizetendő	60 éves korban felvehető
16 éves korig fizetendő	65 éves korban felvehető
18 éves korban felvehető	Baleset biztosítás
Husz évig fizetendő	Betegségély biztosítás
Husz év múlva felvehető	Egyéni és családi kórház-
Husz évig fizetendő, fele-	biztosítás
részen felvehető	A fizető halála esetére
Pótbiztosítás 20 évre.	szóló pótbiztosítás

AZ AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYESÜLET

Mint Testvérsegítő Intézmény, eddig KÉT MILLIÓ DOLLAR KÖLCSÖNT ADOTT Egyházaink segítésére, MAGYAR REFORMÁTUS TEMPLOMOK ÉPÍTÉSÉRE. — Mint Társadalmi Biztosító Intézmény, nemcsak a LEGJOBB élet, baleset, kórházi és betegségély BIZTOSÍTÁSOKAT NYÚJTJA 0-tól 55 éves korig, hanem BETHLEN OTTHONÁBAN GONDOSKODIK tagsága árváiról és elesett öregeiről:

Érdeklődők, jó biztosításért és testvérsegítésünkért forduljanak a Bányakerület ideiglenes kezelőjéhez:

BENEDEK JÓZSEF, szervezési felügyelő
18108 Invermere Ave. Cleveland 28, Ohio
Telefon: SKYline 2-2922

MOLNÁR JÓZSEF, a pittsburghi kerület szervezője
365 Hazelwood Ave. Pittsburgh 7, Pa.
Telefon: HAZel 1-7733

BÁNYAVIDÉKI KERÜLET OSZTÁLYAI

49 POCAHONTAS, VA. Jegyző: Szabó Jánosné	213 LOGAN, W. VA. Jegyző: Domonkos József
85 BROWNSVILLE, PA. Jegyző: Szarka (Sarkett) J.	222 RIVESVILLE, W. VA. Jegyző: Bozendorf Bálint
126 DAISYTOWN, PA. Jegyző: Bodnár Sándor	226 RICHEYVILLE, PA. Jegyző: Kayatin Sándor
152 UNIONTOWN, PA. Jegyző: Holló János	248 BECKLEY, W. VA. Jegyző: Mrs. Audrey Davis
153 MORGANTOWN, W. VA. Jegyző: Mrs. Irene Sakolo	276 DAISYTOWN, PA. Jegyző: Bodnár Sándor
158 VESTABURG, PA. Jegyző: Szép Károlyné	296 CAROLINA, W. VA. Jegyző: Sike Jeremiás
173 THORPE, W. VA. Jegyző: Radnóci József	317 BOBTOWN, PA. Jegyző: Sereg András
204 LYNCH, KY. Jegyző: Burgess Jánosné	331 GARY, W. VA. Jegyző: Lázár László
212 BARRACKVILLE, W. VA. Jegyző: Fulaytar István	

A PITTSBURGHI KERÜLET PENNSYLVANIAI, OHIOI ÉS WESTVIRGINIAI BÁNYATELEPI OSZTÁLYAI:

KERÜLETI SZERVEZŐ:

MOLNÁR JÓZSEF
365 Hazelwood Ave. Pittsburgh 7, Pa.
Telefon: HAZel 1-7733

23 WHITTSETT, PA. Jegyző: Varga István	217 LUCERNE MINES, PA. Törzsök: Ferenc
41 MORRISDALE MINES, PA. Jegyző: John Taylor	283 LOGANS FERRY, PA. Szűcs József
47 TRAVESKYN, PA. Jegyző: Mrs. E. Matulis	301 TRIADELPHIA, W. VA. Tarr Natal
54 PUNXSUTAWNEY, PA. Rónay Sándor	309 MARTINSFERRY, O. Antal György
60 WINDBER, PA. Nt. Galantai Jenő	328 CECIL, PA. Bakó Istvánné
76 BARTON, OHIO Hegedűs József	342 ADENA, OHIO Borsos Lajos
78 VINTONDALE, PA. Toth Béla	355 SMITHTON, PA. Szető István
115 TWIN ROCKS, PA. Mrs. T. Conzo	383 RURAL VALLEY, PA. Warjuné Julla
207 HOOVERVILLE, PA. Chászár Károly	384 RENTON, PA. Nagyné Anna

KÖZÉP-FLORIDAI OSZTÁLY

388 LAKE LAND, FLA.

Novák Lajosné

Eagle Lake, Fla.

Válassza ki, melyik osztály van legközelebb az ön lakóhelyéhez és lépjen érintkezésbe a kalauzban feltüntetett osztály ügykezelőjével, aki szívesen ad felvilágosítást.

Hungarian Reformed Federation of America

KOSSUTH HOUSE 1801 "P" STR. N. W.
WASHINGTON 6, D. C.

MIKSZÁTH KALMAN:

A VÉN GAZEMBER

— REGÉNY —

(Folytatás)

A báró észrevette, hogy sarokba szorította, és most egész kéjjel akarta ledömpökölni, gyönyörködve saját elméjének élességében s ki akarván annak a diadalát élvezni fenéki.

— No, ugy-e megvan az arkánus? Most tessék aztán beszélni. Érdekes eset, Istenemre. Hogy fog Balassa csodálkozni! . . .

S e pillanatban csak az a vágya volt, hogy Balassával bámultassa magát. Ha nem lett volna illetlen, legott átszalad hozzá.

— No, az ördögbe is, ugy-e nem hitte volna? — hadarta ezután. — Milyen megoldás! És a fiskális se vette észre. Ne hívsam be a fiskálist?

És felugrott, a csöngettyűzsinór felé indulva.

— Nem, méltóságos uram. Mert én magam is felvilágosítottam, hogy tévedni méltóztatik. Sajnos, ez a téma még így négy szem közt is kényes rá nézve, de immár kénytelen vagyok vele. S legott belátja méltóságod, hogy nincs meg a megoldás.

— Én pedig határozottan állítom, hogy megvan.

— Hallgasson meg előbb.

A báró hitetlenül rázta fejét, mialatt Borly belefogott az elbeszélésbe, akadozva, vontatottan, elváltozott hangon, mint mikor az iskolás fiú olyan témából felel, amelyre el nem készült, miközben szórakozottan morzsolta ujjával kardbójját. Elmondta, amit már tudunk, hogyan halt meg egy éjszaka a budai telken egy üres hordóban, hogy találta meg a gyémánt-tűt s ennek révén mint lett figyelmessé, hogy a hordó alatt kincsek lehetnek elásva.

— No és? — vágott közbe a báró türelmetlenül, a hosszúra nyúló elbeszélést megszakítva.

— Keresem és megtaláltam a kincseket. A báró gunyosan kacagott föl.

— Hozzána, oh Boccaccio! Köszönöm a kedves meséskét. A főhadnagy ur le akar engem pipálni. A főhadnagy ur kincset talál a nagyapó fundusán, amelyek a leányomnak vannak testálva, azokat természetesen kiemeli, elpezsgözi, elkártyázza a kámbanban, minél fogva most már nem csak azért illeti az én gyermekemet a hagyatéka, mert az öreg a övékéből lopta, hanem azért is, mert az unoka elherdálta a kincseiket. És ezt persze Inokay báró el is hiszi. Mert hát az ilyen báróféle ember nem gondolkodik, nem kombinál, hanem csak ugrik a fényes után, mint a csóka.

— Bocsánat báró ur, de én soha se szoktam hazudni.

— No, no, édes fiam, — szólt a báró a rokonszenves melegség hangján — nem is úgy van az értve, de ha két jó ember valami dologban a dialektika fegyversíval vetélkedik, az egyik fegyverrel szabad a másik fegyvert kiparizni. Azért hát, ha ön kincset talál a budai telek belsejében, mutassa elő és én megadom magamat. Dixi.

Nagyot fújt és hosszú lélekzetet vett, mint aki megint kilőtt egy bombát.

— A kincs megvolt, méltóságos uram (a báró gunyosan mosolygott), bizonyára mondom, hogy megvolt, magam néztem át darabonkint, de . . .

— Hiszen éppen az a de — vágott közbe nevetve.

— De nem akartam megtartani, hát elküldtem postán a méltóságod leányának, a baronesznek.

Inokay felugrott, mintha egy villámáram lökte volna fel.

— Ez volt az? — kiáltott fel. — Kibujt hát a megfoghatatlan rejtély! Igen, igen, most kezdem már érteni az összefüggést. Az öreg ur sajnálta a családi ékszerünket és a maga pénzéből vette meg egy költött eladási lajstrom szerint, valójában pedig elásta a telken Mici számára.

Most a főhadnagy volt a meglepetés sora.

— Hogyan? A méltóságok ékszerei voltak?

— Sajnos, mi adtuk át az öreg urnak, hogy zálogosítsa el, s miután több pénz kellett, azt az instrukciót kapta, hogy adja el. Ő aztán el is adta, be is mutatta, milyen cégek vették meg, melyik darabot milyen áron. Képzheti ennél fogva meglepetésünket, midőn egy napon megérkeztek a különböző firmáknak eladott ékszerek együtt egy ládában a lányom nevére címezve. Azóta sem mertünk hozzányúlani, senki se viselte, mert nem tartottuk a mienknek.

— És az öreg urtól nem kértek felvilágosítást?

— Resteltük volna előhozni. Annyit azonban mégis gondoltunk, Isten bocsásson meg, hogy valami inkorrekt dolgot cselekedt. Pedig hát egy szent volt ő akkor is köztünk. Mit érezhetett az ő hófehér lelke a mi gyanakodó, szemrehányó tekinteteink alatt, Oh istenem, mily vakok voltunk! Milyen igazságtalanok. De legyen ön megnyugodva, én is foglalkozom egy gondolat, kiásmat és az Inokayak kriptájába temtettem el. Elégtételt adok neki.

— Köszönöm, méltóságos uram.

— Ha van tulvilági élet, — folytatta a báró ellágyulva — bizonyára jól fog neki esni ez a kis figyelem. De mondja csak, főhadnagy, tudta már ön akkor a végrendelet tartalmát?

— Hogy tudtam volna?

— Hát talán fölsírmerte az ékszereket?

— Miről ismertem volna fel?

— Hát akkor miért küldte a leányomnak?

Egyszerű volt a kérdés, de a főhadnagyot ugyancsak megakasztotta. Nem jó sokat beszélni, kivált katonának, mert befonódik a saját kifejezéseibe, mint az Ábrahám báránya az iszalagok közé. Kinos verejték ütött ki a homlokán, míg arca csupa láng lett.

— Nem haragszik meg méltóságod, ha egészen őszinte leszek? Nem itél meg engem? — tagolta idegesen, szomorúan, zavartan, — ha elmondom, tekintve a körülményeket, a helyzetet, amit talán nem kel-

lene, amit, hogy is mondjam csak, oh Istenem . . . de talán mégis . . .

— Csak beszéljen őszintén. Hiszen más-kép nem érthetők meg egymást.

A főhadnagy lehunyta szemét és a kardjába fogódzott, szédült, a szoba forgott vele.

— Fiatal gyermek voltam akkor — szólt elhaló, rekedt hangon. — És tudja a báró ur, milyenek a gyermekek, nem veszi rossz néven, szerelmes voltam a kis baroneszbe.

(Folytatjuk)

KELL A GARAS

mindenkinek, — tartja a magyar közmondás. — Viszont azzal is tisztában kell lennie minden olvasónknak, hogy egy lapot csakis az előfizetői tarthatnak fenn. A napról-napra emelkedő papírárak súlyos terhet jelentenek az amerikai lapkiadóknak és megérti a szíves olvasó, ha arra kérjük, hogy

KÜLDJE BE A LAP ELŐFIZETÉSI DIJÁT

a lejárat után. — A magyar emberben meg van az a szép jellemvonás, hogy amit rendel vagy vásárol, azért becsülettel meg is fizet. Tehát ha másnak kell a garas, mit szépségük a dolgot, nekünk is szükségünk van arra. Ne csak Ön ujtassa meg előfizetését, de szerezzen egy új előfizetőt is. Küldje az összeget postán, ezen címre:

MAGYAR BÁNYASZLAP

1550 NORTH WILCOX AVE., ROOM 207 — HOLLYWOOD 28, CAL.

PORTAGE, PA.

UNION MŰHELY!
Modern hatalmas telephelyünkön több mint 170 union alkalmazottunk áll rendelkezésre. Nyusztalan bízhatja ránk a munkát, mindenre kiterjedő figyelmünk.
Szőnyegtisztítás, szőrmegőrzés, ruhatisztítás, ingmosás.
PORTAGE CLEANERS, INC.
Munster Road Portage, Pa.
Tel. Portage 3171; Windber 1010;
Johnstown 9-1566

MAGYARUL BESZELÜNK!
MICHAELS WHOLESALE
PORTAGE, PA. Tel. Dial 4421
Larro takarmány, fűszerárak, mütrágya lime, robbantó anyagok, szén, szalma.
MAIN LINE SUPERMARKET is vezetésünk alatt áll!
Ezúton küldjük üdvözlétünket magyar barátainknak!

Minden vas, festék, üveg, villanyos házifelszerelést nagy választékban megtalálhat nálunk
Plummer Hardware
Vasárak, festékek, üvegarak, villanyos felszerelések
Benjamin Moore féle festékek — Stanley szerszámok
Üzletünkben beválthatja az OCTAGON kuponokat!
716 Main St. Telefon: 4211 Portage, Pa.

Jűjön bankunkba, legyen Ön is ügyfelünk!
Szeretettel ajánljuk fel a mi bankszolgáltatásainkat
The First National Bank of Ebensburg
Ebensburg, Pa.
JÓ BANK AZ ÖN SZÁMÁRA!
üzleti órák: hétfőtől péntekig reggel 9 óráig délután 3 óráig, pénteken reggel 9 óráig déli 12 óráig.

Ondriezek Funeral Home
NANTY GLO, PA. Telefon: 4683
1907 óta szolgáljuk a vidék népét
A Magyar Bányászlap után küldjük üdvözlétünket Nanty Glo, Twin Rocks, Cardiff és Vintondale magyar bányászainak.

MARTINS FERRY, OHIO
LEE NADRÁGOK ÉS INGEK
Minden ruhát minden méretben. Talárok, lepedők, pama-ljak, varrások, Champ kalapok, Van Heussen és Esley ingek, kesztyűk, Pioneer nadrágok és nadrágtartók. Naumette and Cinderella kislány ruhák 6 hónapostól 14 éves korig. Los munkos ruhák! Nagy választék!
A legnagobb ajándék a GIFT CERTIFICATE.
LEE nadrágok és ingek
Darab árak, finu nadrágok, ingek, polo ingek, erős pamutkabát, uszónadrágok, ablak redőnyök
Briggs Brothers Department Store
"It pleases us to please you"
4TH & HANOVER STREET — TELEFON: 5
Martins Ferry, O.

Martinsferry és környéke magyarsága figyelmébe!
A legjobb és legjobban minőségű butorkok nagy választékban! Árunk mérsékelt! Mindent, amire lakása berendezéséhez szüksége van megtalálja nálunk! Régen szolgáljuk a vidék magyarságát!

RUDNER FURNITURE CO.
MARTINS FERRY, O. Tel: ME. 3-1014
BELLAIRE, O. Tel: OR. 6-1014
BRIDGEPORT, O. Tel: ME. 5-1014

56-IK ÉVÜNK. 1902-1958
The
Citizen Savings Bank
of
Martins Ferry, Ohio
Betétje 10,000 dollárig biztosítva
a Federal Deposit Insurance Corporation-nál.

HA JÓL AKARJA MAGÁT ÉREZNI
nézzon be hozzánk
DUTCH HENRY'S
RESTAURANT & UNION BAR
"ALL LEGAL DRINKS SERVED"
118 Hanover Street — Phone ME. 3-1772
Martins Ferry, Ohio
GEORGE RANDALL, tulajdonos.
Jégheideg sört szállítunk házához láda száma
Este 6-tól 10-ig.
Kitűnő borkat üvegenként is adunk.
NAGYSZERŰ TELEVÍZIÓS KESZÜLEK!

A McDowell County National Bank, Welch, W. Va. — az állam egyik legerősebb pénzintézete most tette közzé szeptember 24-ikén lezárt üzleti kimutatását és e szerint így festett az állapota: \$3,391,289.68 készpénz, \$9,272,762.26 U.S. Government értékpapírok, \$942,844.98 állami kötvények, \$863,193.75 más kötvények és váltók \$30,000.00 Federal Reserve Bank részvények, \$3,460,709.31 kölcsönökben, \$80,302.50 bank-épület és berendezés, \$5.00 más ingatlan, \$3,163.35 más vagyon, összesen \$18,044,270.14.

Ezzel szemben terhek: \$8,549,827.35 folyószámlák, \$6,106,341.74 takarékbetétek, \$104,768.15 U.S. Government betétek, \$1,527,424.21 állami betétek, \$33,131.06 más bankok betétei, \$41,754.23 más betétek, \$79,226.80 más kötelezettségek, összes terhek, \$16,442,473.54, alaptőke \$250,000.00, tartalék \$750,000.00, fel nem osztott haszon \$601,797.29, összesen \$18,044,270.83.

ST. CLAIRSVILLE, O.

BECK FUNERAL HOME

204 W. MAIN ST. Telefon: 100. ST. CLAIRSVILLE, O.

Pontos kiszolgálás — mérsékelt árak
Gyönyörű hűtött (airconditioned) kápolna

Deluxe ambulance oxigén felszereléssel

Logan, W. Va.

Bármilyen vízvezeték és csatornázási problémája van — bizzá reánk!

PECK PLUMBING SERVICE
"At the Triangle"
Box 1311 — Logan, W. Va.
Tel.: 1419 — 1874

AIRTEMP légkondíciós képviselő
A híres NATIONAL Line egyébdarústól vagyunk a környéken!
MI ELADJUK... MI FELSZERELJÜK... MI KARBAN TARTJUK

The National Bank of Logan

Alapítva: 1934 január 22-én.
A Federal Reserve System tagja.
A Federal Deposit Insurance Corporation tagja.
Tartsa náunk pénzt, ahol előzőeken szolgáljuk ki.
Logan vidéke magyarságát szeretettel szolgáljuk.
LOGAN, WEST VIRGINIA

BETÉTEI A FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORP.
ALTAL \$10,000.00-IG VAN BIZTOSÍTVA.

Beszélgjen Magyarul Üzletünkben!
Több magyar alkalmazottunk van!
"A NAGY ÁRUHAZ, MELY KÜLÖNLEGES SZOLGÁLATOT AD."
Országosan hirdetett ruhák és cipők férfiak, nők és gyermekek számára. Teljes lakásberendezés, vas és villamosági áruk nagy választékban.
A híres General Electric villanyeszközöket, rádiót, mosógépet, stb. árusítjuk!
Logan Mercantile Co.
300 MAIN ST. TELEFON: 150
Logan, W. Va.
Üzletórák: Szombaton d. u. 5:30-ig zárunk. Hétfé nyitva déli 12-től este 9-ig

Üdvözljük Logan és környéke magyarságát!
Harris Funeral Home
LOGAN, W. VA.
Day or Night Phone 516 and 517
Bob Harris

LOGAN PLANING MILL COMPANY

Magyar Barátaink és Üzletfeleink!
Üzemünkben mindent megtalál, amire szüksé van. Deszka, ív, festék, szigetelő, cement, tetőanyag, stb. Csupa elsőrendű áru, kitűnő minőség. Köszönjük partfogását.

Telefon 1300 Logan, W. Va. 735 Stratton St.
Az országghírű PRATT & LAMBERT festékárú képviselője
A FLINTKOTE szigetelő anyagokat áruljuk. Az általunk készített THICKBUT zsindelyek a legjobbak. Nyáron és télen nincs jobb, mint az INFRA új módszerű alumínium, összehajtható szigetelés. Szívesen megmagyarázzuk előnyeiket.

ÜDVÖZÖLJÜK
A KÖRNYÉK MAGYARSÁGÁT
KEDVELT USZÁGUK UTJÁNK!
Mindig hálással gondolunk pártfogásukra.

COTTAGE FLOWER SHOP
Logan, W. Va.
126 Main Street Logan, W. Va. Telefon: 913
A Florist Telegraph Delivery Ass'n tagja vagyunk!

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

A Brownsville, Pennsylvania-i Magyar Presbyterian Egyház ötven éves

Szeptember 21-ikén vasárnap délután ünnepi istentisztelettel és utána bankettel ünnepeltek a Brownsvilleben és környékén élő magyar reformátusok egyházuk fennállásának ötven éves jubileumát.

A Monongahela folyó felett a hegyen épült "kis veres templom" kedves azon a vidéken élő magyar reformátusoknak, de akik onnan elszármaztak az ország minden részébe, azokat is nagyon sok emlék fűti ehhez a templomhoz. Az ötven év alatt de sok magyar állt az Ur-asztal előtt párjával, de sok ma felöltött férfit és nőt kereszteltek ebben a templomban — és de sok magyar férfit és nőt kísérték ebből a templomból a temetőbe.

Az ötven év alatt sok szép magyar esemény is játszódott le a templom alatti teremben, mely sokáig az egyetlen magyar helyiség volt Brownsvilleben, ahol társasösszejöveteleket tarthattak azon a vidéken élő magyarok.

A Monongahela mentén megtelepedett magyar reformátusok dicséretére el kell mondanunk, hogy az ötven év alatt csak öt lelkész szolgált őket, akik közül három Székely Sándor, Dienes Barna és Kovács Andor már a temetőben vannak, Murányi István angol gyülekezetben szolgált — ma Nt. Bodnár Victor szolgálja immár 12 éve a gyülekezetet, a hívek nagy meglepetésére. Köztisztelt és szeretet veszi körül ezt a fáradhatatlan, szolgálatkés lelkészt és nejét is nemcsak híveik körében, de amerikai népek között is.

A jubileumot az alapítók közül ötven élték meg: Bacsay Károly, id. Kotán István, Szarka Ferenc, a környék szeretett Szarka bácsija és id. Szabó Dániel és neje.

A jubileumi évben az egyház előjárói: id. Kotán István tb.

RÁKÓCZI IMÁJA

(Ezt a gyönyörű imát, — mely magyar nyelven csak 1950-ben jelent meg először, — II. Rákóczi Ferenc írta. Egykori kézirati másolatát Győr vármegye levéltárában őrzik; 1942-ben nagylelkű Apor Vilmos, a mátyásfalvi halt győri püspök ajándékozta meg vele a fordított. A latin nyelvű szöveg elé ezt írta a néhai másoló: Felsővádszói Rákóczi Ferenc, Isten kegyelméből fejedelem és tekintetes Sáros vármegye örökös főispánjának általa, az isteni kegyelem elnyerése végett fogalmazott imája, amelyet az Ur színe előtt napoként imádkozni szokott. Mely így szól: Anno 1703.)

"Uristen! Igazság kútfeje és kimeríthetetlen kútfőre és a kegyelemnek, aki parancsolatáról megfigyeltetted népedet néha napján a szolgásg jár-mával sújtod, hogy megtörvén gőgjét, mint neki a büntetésben igazságot, ugy a megbocsátásban ujból kegyelmet nyujts. Bevalljuk, Uram, sok magyarok nyughatatlanságát, beismerjük minden napi vétkeinket, amelyekkel ellened támadván, ostromodt valóban megérdemeltük: rászolgáltunk Uram, hogy nemzetünk dicsősége elenyessék és gyermekeink idegen nép járma alatt görnyedjenek, méltók vagyunk, hogy magvunk szakadván eredetünk emlékezete s nemzetünk neve feledésbe merüljön, mivel elhajoltunk Tőled, Istenünkől és Urunktól.

Mindazonáltal, ó Uram, te-kints a nyomorúság ez örvényé-be hullott népednek sóhaját? Hallgass meg a szegények, az özvegyek, az árvák Hozzád felhangzó jajkiáltását, tekintsd a bűnhődésre kész ártatlanoknak kiöntött véré. S ne feledkezzél meg irgalmasságod cselekedeteiről, melyekkel hajdan szol-

LOUIS KOSSUTH

said the following words, before the Congress of the United States, on Jan. 7, 1852, over one hundred years ago:

"From Russia, no sun will ever rise. There is sky and air and water there; but to find the sunlight where it most spreads and lightens the path of freedom, we must come to America. All who now suffer from oppression in the East, look with hope to the free institutions of this Western world."

"Russian diplomacy could never boast of a greater and more fatal victory, than it had right to boast, would it succeed to persuade the United States not to care about her — Russia, accomplishing her aim to become the ruling power in Europe, the ruling power in Asia, the ruling power in the Mediterranean Sea. One thing I am sure of, and that is, that Russia triumphant in Europe, can and will attack you in your most vital interests, and can hurt you mortally, without even resorting to war."

"They (Russia) will they must do everything to check your glorious progress. Be sure, as soon as they command the forces to the continent, they will march them against you."

"With justice and liberty there will be contentment, peace, lasting peace, consistent peace: while from the tyrants of the world comes oppression, and with oppression the breaking forth of war."

The great Hungarian patriot, the champion of Liberty, said these words more than a hundred years ago. It could have been said today.

Anyasági és csecsemővédelem

Az Egyesült Államokban ugyan számos születésszűzli klinika működik, a csecsemők legnagyobb része azonban mégis olyan közvéleményi szűzletet osztályán jön a világra, ahol a szülőanyákat a többi beteggel elkülönítik.

Az amerikai kormány u. n. "Children's Bureau"-t létesített, amely a közvéleményekkel egyetértésben azon dolgozik, hogy az ilyen kórházak a fertőzés lehetőségét kizárják és úgy az anyának, mint a csecsemőnek kellő gondozást nyújtsanak.

Az elmúlt évben a szülések 95%-át kórházban vezették le, természetesen orvosi felügyelet alatt, a születések további 2 1/2%-a szintén orvosi közreműködés mellett ment végbe, de kórházon kívül. Csak a maradék kis százaléknál segédkezett szülész nő vagy más személy.

Magánorvosok vagy klinikák javaslatára, az anya a szülést megelőző és utólagos gondozásban részesül. A Children's Bureau a n y a g i segítségével, 250,000 szülőanya kapott ilyen külön gondozást. Hogy magánorvosok révén hányan kaptak külön kezelést és tanácsot otthon arról nem számol be a statisztika, de a szám igen magas lehet.

A Children's Bureau több mint kétfélszáz, iskolás kornál fiatalabb gyermek szüleinek nyújtott tanácsot és segítséget.

ANDRE MAGNENOT, Southampton, Angliában parta akart szállni. Svájcban jött a vármellenőnek feltűnt, hogy a magas sovány férfi dereka nagyon kidomborodik. Megvizsgálta és 650 svájci óra volt dereka körüli kötényt rejtve. 12,000 dollár büntetést kellett vámelítkezés címén fizetnie.

Válasszuk újra

Chapman Revercomb

U. S. SENATOR

aki az Ön barátja

Senator Revercomb kivételes tehetségű vezető-egyéniség. Minden törekvése a nép segítése. A munkásberek barátja aki küzdnie fog érdekeiért az Egyesült Államok Senatusában.

Kérjük dolgozzon és szavazzon
SENATOR REVERCOMB érdekében

(The Revercomb For Senate Committee)

(Pol. Hird.)

Uj irodahelyiségbe költözött a U.S. Relief Parcel Service

A Brack Miklós igazgató vezetéke alatt álló és az amerikai magyarságot már évtizedek óta szolgáló U. S. Relief Parcel Service új helyiségbe költözött. Az új irodahelyiség egy most felépült modern épületben, ugyan- csak a magyaroktól Yorkville negyed szívében van, alig néhány száz lépésre a régi irodahelyiségtől.

Az új iroda címe: 245 East 80th Street, New York 21, N. Y., de az iroda bejárat az épület, Second Avenue-i oldalán van, melynek új címe 245 East 80th Street, New York 21, N. Y.

és továbbra is LEhigh 5-3535. Az iroda minden nap reggel 9-től este 6-ig van nyitva, szombaton délelőtt 10-től délután 2-ig.

Aki Magyarországon, vagy Csehszlovákiában élő hozzátartozói részére élelmiszert, ruházati, vagy ipari cikket, esetleg gyógyszert óhajt rendelni, az forduljon teljes bizalommal a legelső, legrégibb szeretetszolgálat magok szállító céghez, a U. S. Relief Parcel Service-hez, melynek új címe 245 East 80th Street, New York 21, N. Y.

A Magyar Bányászlap fenntartására...

Az elmúlt hetekben a következő testvérek küldtek előfizetéseket felül is segítséget kedves lapjuknak életbentartásához: 4 dollárt: Veszprémi Géza, Dearborn, Mich., Kish András, Edna, W. Va., Mészáros István, Thorpe, W. Va. és Kardos István, Wallins Creek, Ky., 2 dollárt: Egy jó barát, Szkibo Ist-

ván, Gallitzin, Pa., Murányi János, Sweet Springs, W. Va., téseiken felül is segítséget kedves lapjuknak életbentartásához: 4 dollárt: Veszprémi Géza, Dearborn, Mich., Kish András, Edna, W. Va., Mészáros István, Thorpe, W. Va. és Kardos István, Wallins Creek, Ky., 2 dollárt: Egy jó barát, Szkibo Ist-

Köszönet testvérek.

ARANYLAKODALOM

Vasárnap, október 26-ikán ünnepik délelőtt Crescenten a református templomban délután meg Belmont, O. gyönyörű otthonukban a Miskolcra származott Hegedűs József és neje az Ostffyasszonyfán született Nagy Lujza boldog házasságuknak ötvenedik évfordulóját szerető gyermekeiktől, menyekitől, vejeiktől, unokáiktól, dédunokájuktól, testvérektől, más rokonoktól, temérdek jó baráttól körülvéve.

Hegedűs József és neje egész amerikai életük folyamán sokat dolgoztak nemcsak saját családjukért, de az egyházi és társadalmi életben is. Soha nem volt azon a tájon olyan közérdekű egyházi vagy társadalmi mozgalom, amiben ne dolgoztak volna. Egyházukban tisztségeket viseltek, Hegedűs József az Amerikai Magyar Református Egyesületnek évtizedek óta osztály ügykezelője, konvenciókon delegátusa.

A környék népe tisztelettel és szeretettel veszi őket körül, akiknek megadott, hogy gyermekeikben és unokáikban és dédunokájukban erőben és egészséggel örömezhessenek.

E lap alapító és jelenlegi szerkesztője is ezután küldik sok jó kívánataikat az aranylakodalmas házaspárnak, hűség barátainknak.

MRS. DAISY HUGGINS, Kenninghall, Angliában a kertjében a virágok hagymáit huzogatta ki, amikor egy hangya megcsipte. Mrs. Daisy megdörzsölte a csípés helyét, amitől tetanus mérgezést kapott s harmadnapra meghalt.

NEGYVENÉVES

HAZASSÁGI ÉVFORDULÓ

Szilágyballáról származó Domokos Mózes régi hűséges barátunk és neje Hantó Gizella, Comfort, W. Va.-ban — ahol most a nyugalom éveit élék — október 26-ikán vasárnap ünnepik szerető gyermekeik és unokáik körében negyvenedik évfordulóját annak, hogy Daneyektől, vejeiktől, unokáiktól, dédunokájuktól, testvérektől, más rokonoktól, temérdek jó baráttól körülvéve.

A Domokos házaspár nagyon sokan ismerik, tisztelik és becsülik e lap olvasói közül, hiszen egész amerikai életüket a bányavidéken éltek. E lap alapító és jelenlegi szerkesztője ezután is küldik legjobb kívánataikat hűséges barátjuknak és nejeinek. Adja Isten, hogy az aranylakodalmas mat is erőben és egészségben ünnepelhessek.

Jó étváguk van

a magyar vivóknak

A pennsylvaniai egyetemen a magyar vivók a versenyben 8,000 dolláros csekket kaptak. A vivócsapat tagjai, — 25 férfi és nő, — az egyetem éttermében vacsoráztak s a 8,000 dolláros csekket akartak fizetni. A kiszolgálók nagyot néztek s átvették a csekket, de előbb tudni akarták, vajjon jó-e a csekk? Mikor meggyőződtek, hogy jó, a csekket beváltották. Akkor azután fizettek a vacsoráért 100 dollárt. Utána minden egyes étkezésénél egy 100 dollárossal fizettek.

A kiszolgáló személyzet az étteremben azt állítja, hogy a magyar vivóknak kitűnő étváguk van.

BROWNSVILLE, PA.

Carl Ramsey Chevrolet, Inc.

400 Market St.

Brownsville, Pa.

Üzleti telefon: ST. 5-5700 — Lakás telefon: LO. 9-9285

Chevrolet és Oldsmobile autók nagy választékban. Mindenfajta autót javítunk.

A vidék legjobban felszerelt body, fender és mechanikus javító helye.

Az országghírű ARMSTRONG linoleum és tile képviselő!

Sok magyar család vásárol tőlünk
BROWNSVILLE, DAISYTOWN, HILLER, STB. körül
JAMESTOWN acélból és fából készült kitchen cabinetek
Formica sink tops

CRUMRINE'S CUSTOM FLOORS

121 High St. — Brownsville, Pa. — Tel.: 1930

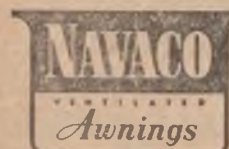
SHERWIN-WILLIAMS FESTÉKARUK

Linoleum, Asphalt tile,

Sandran, Vinyl floor, Monowall

121 High St. — Brownsville, Pa. — Tel.: ST. 5-8010

Mrs. Ralph S. Crumrine és Ira R. Peightel, tulajdonosok

Árulkuk az országghírű

gyártmányokat. Televízió, refrigerator, YORK ablakba beállítható airconditioner, Deep freezer, stb. — Könnyű részletek.

Nyitva nyáron: 9-től 5-ig, — Szeptembertől júniusig 9-től 9-ig.

Circle Sales & Service Co.

Telefon: ST 5-7300 — BROWNSVILLE, Pa.

BÁRKI AZ ÖN ORVOSA,

RECEPTJÉT MI GONDOSAN ELKÉSZITJÜK

CENTRAL PHARMACY

Phone: ST. 5-7025

W. F. JOHNSON, PH. G.

8 HIGH ST.,

BROWNSVILLE, PA.

Nézz be modern üzletünkbe, ahol sok száz hasznos gyógyszerári cikket talál. — Mindenből a legjobb minőségűt.

CALIFORNIA, PA.

A legszebb és legjobb minőségű butorkból
a legnagyobb választékot találja a környéken

MAGYARUL BESZÉLÜNK!
Házát teljesen beburkoljuk. A legkisebb szőnyegtől a legszebb hálószoba berendezésig — egy hordozható rádiótól a legszebb televízió készülékig, nálunk mindent vásárolhat.

ARAINK MÉRSEKELTEK!

KOTLER & SPIEGAL butorüzlete

Kotler Bldg. California, Pa.

Telephone 8-2283

A JO BIZTOSITÁS NEM OLCÓS! AZ OLCÓS BIZTOSITÁS NEM JO!

AUTÓBIZTOSITÁS!

TÜZ ELLENI BIZTOSITÁS!

Csupa megbízható nagy társaságokat képviselünk.

Köszönjük a magyarság támogatását!

J. W. EDWARDS & COMPANY

REAL ESTATE AND INSURANCE

Telephone: WE 8-2520 — California, Pa.

TÜZ - AUTÓ - BALESET - KÁRTÉRÍTÉSI BIZTOSÍTÁSOK

... minden bank szolgálatot kaphat CALIFORNIA és CANONSBURG, Pa.-ban

PEOPLES FIRST NATIONAL BANK & TRUST COMPANY

Kényelmes helybeli bankszolgálat

A Federal Deposit Insurance Corporation tagja

BROWNSVILLE, PA.

Bármely építkezési, házjavítási munkát ránk bíz, mi azt lelkiismeretesen, szakszerűen, sok magyar család legjobban készíttük. Tetőzet, házburkolat, fűtési készülékek, alumínium redőnyök.

Brownsville Siding and Roofing Co.

D. I. Cohen, tulajdonos

BRIDGE and HIGH STR.

TELEFON: ST 5-8660

BROWNSVILLE, PA.

BENTLEYVILLE, PA.

35 év gyakorlata van műgöttünk

Gyönyörű magyar betűvésés!

Araink mérsékelték,

sok magyar család legjobban ajánlólévelünk

QUINET MONUMENT CO.

Bentleyville, — Pennsylvania

Saját gyárunk: 808 Main Street

Bentleyville, Pa.

Telefon: Bentleyville 9-1881

James A. Quinet, tulajdonos

A politikai pártok szerepe Amerikában

A politikai pártoknak döntő jelentőségük van a demokrácia gyakorlati megnyilvánulásában, bár az alkotmány nem írja körül a pártok szerepét. Hogy a mindenkori kormány a többség akarata támaszkodjék, szüksége van arra, hogy az országban pártok alakuljanak ki.

A mai pártok között a Demokrata Párt a régiebb, mint annak a mozgalomnak az örököse, amelyet Thomas Jefferson indított meg az 1790-es években, mert az volt a meggyőződése, hogy az akkor uralmon lévő Federalista Párt programja az alkotmányba ütközik.

A kérdést az 1800-ban nevezett választások alkalmával a nemzet döntésére bízta a többség Jefferson és pártját tartotta hatalomhoz.

A demokráciában működő politikai pártok a feladata az, amit 1800-ban Jefferson és hívei cselekedtek. Vitás kérdéseket a választók elbírálására kell bízni és a többség szavazata dönt.

Ma két nagy politikai pártunk van és mindkettőjük összetétele vegyes. A politikai pártok az a törekvése, hogy a különböző faji, társadalmi, gazdasági, helyi és országos érdekeket csoportokba rendezve egy népképviselői kormány támogatására. Ilyenformán kétféle vélemény alakul ki az országban, amelyek közül a szavazóknak kell választaniuk.

Minden negyedik évben, a novemberi elnökválasztást megelőző június hónap folyamán, a politikai pártok megbízottjai összeülnek, hogy elveiket és céljaikat lejegyezzék ("platform") és a felmerült legfontosabb kérdésekről való véleményüket kinyilatkoztathatják, ígéretet tegyenek elveik érvényrejuttatására — ha hatalomra kerülnek. A "platformok" összehasonlításával, a választók szabadon állapíthatják meg, melyik pártot részesítik előnyben.

A hivatalos program körírását élénk szócsata követi az egész ország területén. Minden jelölt a saját pártja előnyeit hangsúlyozza, s ha a választók mindkét párt képviselőit meghallgatják, könnyen alkotják meg véleményüket a felmerült politikai kérdésekben (issue) tehát azon párt jelöltjeire szavaznak — ideértve az elnökjelöltet is, — akiknek elveit támogatni óhajtják. A megválasztott Elnöknek és pártjának azután kötelessége lesz, hogy az urnák útján kifejezésre jutott közvéleménynek megfelelő törvényeket hozzon.

A politikai pártoknak háromféle feladatuk van: (1) irányítani a közvéleményt, (2) megnyerni a választásokat, (3) törvényeket alkotni a többség akarata alapján.

Az amerikai történelemben többször előfordult, hogy a két legfontosabb párt működése nem elégítette ki a polgárság

széles rétegeit. Ilyenkor egy harmadik politikai párt alakult meg. A kisebbségi pártoknak az a hivatásuk, hogy állásfoglalásukat népszerűvé tegyék és a kialakult közvélemény egyik vagy másik — vagy mindkét — pártot kényszerítse, hogy ezt az állásfoglalást magukévá tegyék. Ha ez megtörténik, a harmadik párt feloszlik, olyan hamarosan, mint ahogy megalakult.

A mai Republikánus Párt valamikor ilyen harmadik párt volt. Az 1850-es években szervezkedett először, hogy a rabszolgaság eltörlése mellett foglaljon állást. Az akkor uralkodó

két párt a Whig Párt és a Demokrata Párt tagjainak a véleménye megosztott ebben a kérdésben, úgy hogy képtelenek voltak határozni, meg nem alkuvó programra. Belső meghasonlásuk következtében, az újonnan alakult Republikánus Párt a rabszolgaság ellenzőit a maga részére nyerte meg, amikor már elegendő támogatásra számíthattak, 1860-ban Lincoln Abrahámot léptették fel a rabszolgaság eltörlését követelő programmal. Lincoln megnyerte a választást, a rabszolgaságot betiltották és a Republikánus Párt került a Whig Párt helyére.

Common Council

A MAI FORMOSA

Formosa 100 mérföld távolságban fekszik a kommunista kínai szárazföldről, 365 mérföldnyire Okinawától és 225 mérföldnyire a Fülöp Szigetektől. Formosa szabadságának biztosítására szükség van, mert ez a sziget a nacionalista Kína utolsó menedékhelye és a Szabad Világ utolsó bástyája.

Ennek a hadászati szempontból oly fontos területnek a múltja rendkívül kalandos. Valamikor a kalózok buváhelye volt; váltakozva hol holland, hol spanyol vagy francia tulajdon; később mintagyarmat, japán hadi-bázis. A japánok leverése után ismét kínai fennhatóság alá került, mint — rövid megszakításokkal — a 13. század óta mindig.

Formosa virágzó gazdasággal és sikeres iparvállalattal érdemessé tesz az érte való versengést.

A sziget alakja óriási dohánylevélhez hasonlítható; hossza 240 mérföld, egész területe körülbelül New Jersey államnak felel meg. Növényzete buja, felszíne hegyes, ezüstös patakokkal és vízesésekkel tarkítva. Nyugat felé legmagasabb csúcsai terraszszerűen emelkednek a magasba. Innen nyerte kínai nevét: Taiwan-t, ami "Terraszos öblöt" jelent.

Minden kiaknázható területet művelés alatt áll: rizs, kukorica, buza, ananász, dohány és változatos fűszerek teremnek rajta. A farmerék évente legalább két, de gyakran 3, sőt 4 termést is takarítanak be.

Aratás után a rizst az országutakra öntik ki, szárítás végett. A szigeten 9,300,000 ember él, beleértve azt a kétfélmillió kommunista-ellenes kínait is, akik 1949-ben Chiang Kai-shek tábornokot követték, a szárazföldi Kínából menekülve. Formosa rendes körülmények között nem szorult mások segítségére, hiszen Kína leggazdagabb tartományainak egyike volt, de a háború sokszázezer polgárát katonai szolgálatra kényszerítette és így a termelők nagyrészből fogyasztó lett.

Amerikai segítséggel Formosa az utolsó évtized folyamán valósággal újjászületett. Az

életszínvonal erősen emelkedett, különösen más ázsiai szigetekhez viszonyítva. Minden házban, bármilyen szerény is, villanyvilágítás van. A farmerek tíz év alatt megháromszorozták termelésüket.

1949-ben békés, de gyökeres átalakuláson ment keresztül a sziget társadalma. A földbirtok-reform következtében, a házas földbirtokot leszorították. Azóta a bérlok megvásárolhatják földjeiket a kormánytól vagy külföldön élő földesuraktól. Senkinek sem lehet nagyobb földje, mint amit maga és családja megművelhet úgy, hogy a birtokos átlagosan csak 3 akker területet foglalnak el.

Új iparágak honosultak meg Formosában, amelyek sok közszükségleti cikket hoznak piacra: alumínium árukat, kerékpárokat, villamos készülékeket, katonai teherkocsikat, jégkészítőket, textilment, papírt, árut, cementet, szemet és műtrágyát. Modern erőművek olcsó áramot szolgáltatnak. Van olyan finomító, amely rakéta-repülőgépeket is ellát olajjal.

A bennszülöttek legnagyobb része kínai, akik a 6-ik század óta szívrogtak át a szárazföldi Kínából. Vagy 150,000 óslak még most is él a hegyek és erdők mélyén, de számuk egyre csökken. Ezek a vad törzsek még egymás nyelvet sem értik

EGYLETI KALAUZOK

ELSŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET DAISYTOWN, PA.

Elnök: Debreczeni József, alelnök: Micsei Béla, titkár Jávorszky József, pénztárnok: Tokár József, számvéző id. Bodnár Lajos, hármastagu bizottsági jegyző: id. Debreczeni Sándor; tagok: Bodnár Mihály és Bodnár István, házbizottsági tagok Bodnár Béla és Timár Sándor. Ügyvéd: John W. Edwards. Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján, saját otthonában.

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 23-IK FÜLKÉJA POCAHONTAS, VA.

Elnök: Nagy Gáspár; titkár: pénztárnok: Frank Soos, Box 57, Pocahontas, Va. Gyűléseit tartja minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor a Református Templom iskolatermében.

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 25-IK FÜLKÉJA, BECKLEY, W. VA.

Elnök Szuch Imre, alelnök Kacvinszky Lajos, ügykezelő: Gall Lajos, Box 7, Glen Daniel, W. Va., telefon: 2091, akinek minden levél és pénz küldendő.

VILÁGHÍRŰ MAGYAR ZENESZERZŐ

1893 június 15-én halt meg Erkel Ferenc magyar zeneszerző. Sokoldalú alapvető tehetségei egyik legelőkelőbb helyet biztosítják neki zenetörténetünkben.

Első dalművét, a Báthory Máriát 1840-ben mutatták be, négy év múlva pedig a Hunyadi László-t. 1861-ben mutatták be nagy művét a Bánk bán-t. Élénk részt vett az ország minden zenei mozgalmában.

dendő, jegyző Kerti Tibor, ellenőrök Bernáth József és Hajas Miklós, vigalmi bizottság Gall Lajos és Hajas Miklós, fiók konvenciók delegátusok a legközelebbi konvencióra Domokos Mózes és Bernáth János. Gyűléseit minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor tartja Skeltonban a Tony Dance Landben.

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 32-IK FÜLKÉJA GARY, W. VA.

Elnök: Tóth Lajos; alelnök: Hajzer József; titkár-ügykezelő: Dávid Lajos, címe: Box 864, Gary, W. Va., kihez minden egyleti levél küldendő; kerületi delegátusok: Tóth Lajos és Dávid Lajos. Betegápolgatás kirendelhető minden tag.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján, délután 2 órakor Garyben a Red Cross Hallban.

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 248-IK FÜLKÉJA LOGAN, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján d. u. 2 órakor kezdettel Loganban, Cole St. az Odd Fellows épületben. Elnök: Wagner András, Dehue W. Va., Box 1. Alelnök: Korody László, Box 137, Holden, W. Va. Ügykezelő és jegyző: Tóth Péter, Box 36, Holden, West Virginia. Ellenőr: Tarsoly Sándor. Számvizsgálók: Pozegáné Wagner Betty és Iván Olga. A fiók delegátusai: Wagner András és Tóth Péter.

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 566-IK FÜLKÉJA FARMINGTON, W. VA.

Alakult 1924 november 9-én. Elnök: Elek László; ügykezelő: Hornyák A. János, Box 553, Farmington, W. Va.; akiknek címére küldendő a fiókok érdeklő levelek. Betegkezelő tásáról a titkár gondoskodik és nevez ki betegápolókat. Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 1 órakor a titkár lakásán.

Are you one of the forty million owners of shares in America?

Forty million Americans are proving every day that a smart way to save for their own family security — and to help build their country's strength at the same time — is through the purchase of United States Series E Savings Bonds.

Savings Bonds are one of the safest investments you can make. Bonds are guaranteed safe by our Government — backed by the strength of 170 million Americans.

And Bonds are absolutely indestructible.

If lost, stolen or destroyed, the Treasury will replace them without charge. Bonds are safer than cash.

They pay good interest, too — 3 1/4% when held to maturity — mature in only 8 years and 11 months.

No wonder so many Americans are buying these Shares in America regularly. Why not join them? Start buying Bonds today through the Payroll Savings Plan at work or systematically where you bank.

Part of every American's savings belongs in U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council.

MAGYAR Bányászlap

